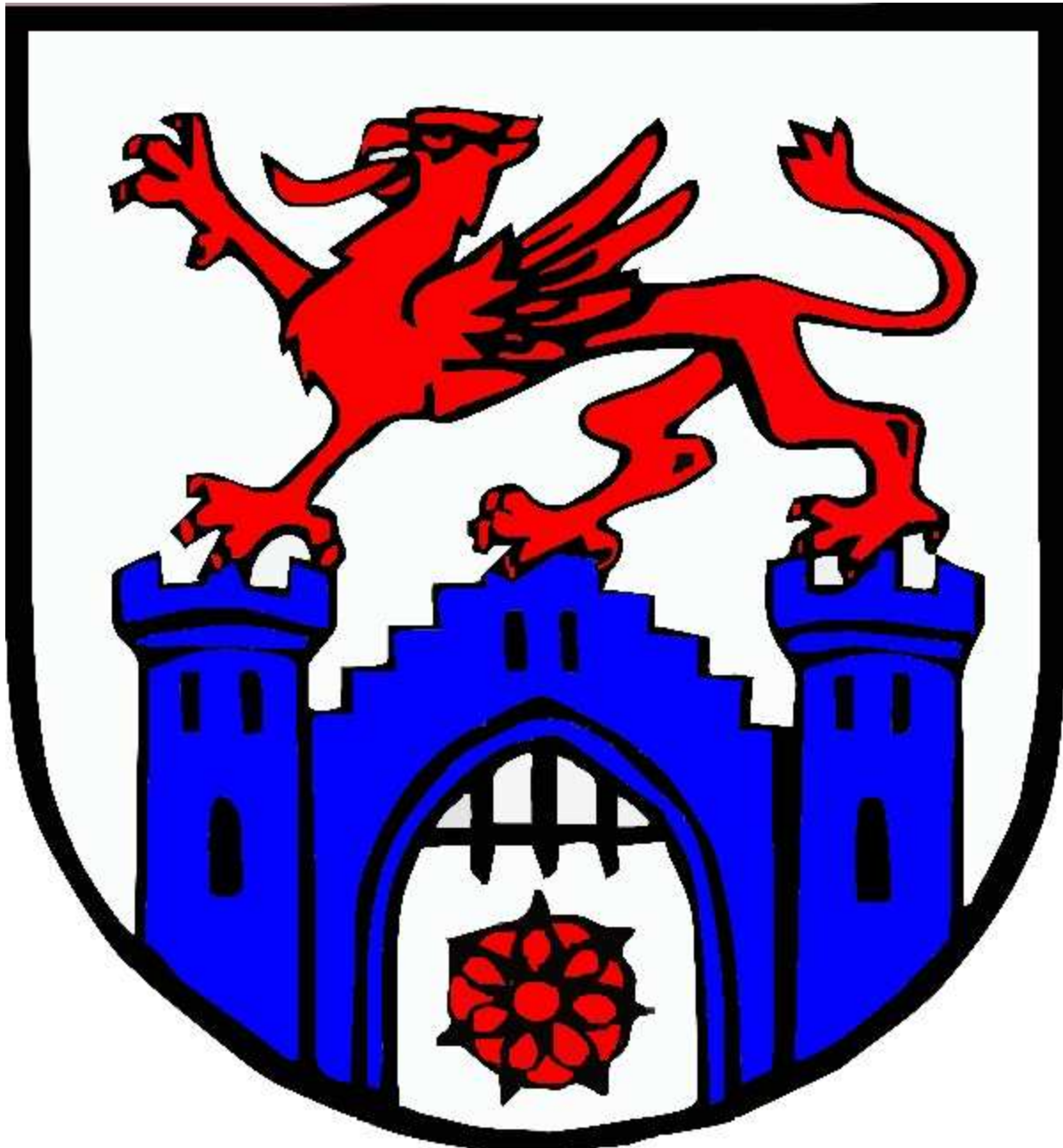

Załącznik do Uchwały Nr LXX/586/10
Rady Miejskiej w Pyrzycach
z dnia 28 października 2010r.

Program Rozwoju Lokalnego dla Gminy Pyrzyce na lata 2011 – 2020

Pyrzyce 2010r.

SPIS TREŚCI

I. Obszar i czas realizacji Programu Rozwoju Lokalnego	3
II. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na terenie gminy Pyrzyce	4
a) położenie, powierzchnia, ludność	4
b) środowisko przyrodnicze	6
c) ochrona środowiska	7
d) zagospodarowanie przestrzenne	8
- infrastruktura techniczna	10
e) rolnictwo i obszary wiejskie	12
f) gospodarka	17
g) sfera społeczna	23
- sport, rekreacja, turystyka	23
- kultura	32
- edukacja i oświata	34
- opieka społeczna	37
- opieka zdrowotna	51
h) bezpieczeństwo publiczne	61
III. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze	68
IV. Realizacja zadań i projektów	69
V. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy, powiatu, województwa	73
VI. Efekty realizacji Programu Rozwoju Lokalnego	73
VII. Plan finansowy na lata 2011 – 2013	73
VIII. System wdrażania i monitoringu	76
IX. Załączniki:	
- Plan przebudowy i remontów dróg w Gminie Pyrzyce na lata 2014 – 2020	77
- Wykaz potrzeb inwestycyjnych w Gminie Pyrzyce na lata 2014-2020	79

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU LOKALNEGO.

Program Rozwoju Lokalnego dla Gminy Pырzyce zakłada realizację zadań w latach 2011 – 2020.

Opracowanie ma charakter poznawczy i służy możliwie szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi (czyli szans), bądź ten rozwój ograniczających (czyli zagrożeń), określeniu mocnych i słabych stron gminy w rywalizacji z innymi obszarami. Część diagnostyczna obejmuje różne sfery życia społeczno – gospodarczego istotne z punktu widzenia rozwoju gminy . Część zadaniowa zawiera wykaz projektów mogących przyczynić się do poprawy życia mieszkańców i podzielona jest na: projekty realizowane w latach 2011 - 2013 oraz projekty realizowane w latach 2014 – 2020.

Część analityczna dokumentu podzielona jest na następujące grupy tematyczne:

- a) podstawowe informacje o gminie Pырzyce
- b) środowisko przyrodnicze
- c) ochrona środowiska
- d) zagospodarowanie przestrzenne
- e) rolnictwo i obszary wiejskie
- f) gospodarka
- g) sfera społeczna
 - sport, rekreacja, turystyka
 - kultura
 - edukacja i oświata
 - opieka społeczna
 - służba zdrowia
 - budownictwo socjalne
- h) bezpieczeństwo

Opracowując „Program” dołożono wszelkich starań, by wykorzystane dane statystyczne oraz inne informacje, będące podstawą do analizy uwarunkowań, szans i zagrożeń rozwoju gminy - były możliwie najbardziej aktualne.

Przyjęte rozwiązania będące pochodną wizji i polityki rozwoju mają na celu rozwój lokalny polegający m.in. na rozbudowie infrastruktury komunalnej, w tym modernizacji wodociągów, kanalizacji, dróg – a poprzez to stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, jak również dla inwestycji zewnętrznych. Istotnym jest także infrastruktura społeczna i system funkcjonowania np. oświata i opieka zdrowotna, czy bezpieczeństwo. Wszystkie te działania mają za zadanie wpłynąć na poprawę życia mieszkańców Gminy Pырzyce.

Istotnym z punktu widzenia opracowanego Programu było określenie aktualnej sytuacji Gminy z uwzględnieniem sytuacji społeczno – gospodarczej. Kolejnym krokiem było określenie zadań wpływających na poprawę obecnej sytuacji Gminy.

Zawarte w niniejszym Programie zadania stawiane przed Gminą mają na celu jej dalekosiężny rozwój, pobudzenie lokalnej społeczności do tworzenia nowych miejsc pracy, również w nieznanym na naszym terenie obszarach takich jak na przykład agroturystyka.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PROGRAMU

a) POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.

Gmina Pyrzyce położona jest w południowo – wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na niezwykle urodzajnej Równinie Pyrzyckiej.

Powierzchnia gminy wynosi 205 km², z czego 39 km² przypada na miasto.

Gmina administracyjnie podzielona jest na 21 sołectw: Brzesko, Brzezin, Czernice, Giżyn, Krzemlin, Letnin, Mechowo, Mielęcín, Młyny, Nowielin, Nieborowo, Obromino, Okunica, Pstrowice, Pyrzyce, Rzepnowo, Ryszewo, Ryszewko, Stróżewo, Turze i Żabów. Głównym ośrodkiem gminy jest miasto Pyrzyce, położone w centralnej części gminy.

Struktura sieci osadniczej gminy Pyrzyce / stan na 30.09.2010r./

L.p.	Obszar	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1	Wiejski (łącznie 6976 mieszkańców)	Krzemlin	816
2		Nowielin	483
3		Mielęcín	485
4		Pstrowice	143
5		Brzesko	760
6		Letnin	328
7		Mechowo	160
8		Obromino	159
9		Nieborowo	247
10		Rzepnowo	140
11		Żabów	1.356
12		Giżyn	209
13		Młyny	122
14		Ryszewko	218
15		Turze	318
16		Brzezin	192
17		Czernice	43
18		Okunica	295
19		Ryszewo	176
20		Stróżewo	326
21	Miejski	Pyrzyce	12.635
Ogółem			19.611

Obszar gminy zamieszkuje 19.611 osób, z czego w mieście mieszka 12.635 osób. Ludność wiejską stanowi 6.976 osób. W grupie wiekowej 21-60 lat przeważają mężczyźni, natomiast w grupie wiekowej 61-75 lat przeważają kobiety.

Liczba mieszkańców z uwzględnieniem wieku i płci. (Dane na dzień 30.09.2010r.)

Wiek	MIASTO		GMINA		RAZEM	
	Kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
0-20	1342	1408	961	968	2303	2376
21-60	3779	3743	1925	2137	5704	5880
61-75	1039	759	342	309	1381	1068
76 i więcej	389	176	233	101	622	277
Razem	6.549	6.086	3.461	3.515	10.010	9.601
	12.635		6.976		19.611	

Gmina Pyrzyce jest typową gminą miejsko - wiejską. Gęstość zaludnienia wynosi 95 osób na 1 km². W mieście Pyrzyce gęstość zaludnienia wynosi 324 osoby na 1 km², natomiast na obszarze wiejskim wartość ta wynosi 23 osoby na 1 km². Ludność na terenie gminy rozmieszczona jest stosunkowo równomiernie. Najwięcej mieszkańców koncentruje miasto Pyrzyce -12.635 (64,43%), a w dalszej kolejności Żabów (1.356 mieszkańców) i Krzemlin (816 mieszkańców).

Kształtowanie się liczby mieszkańców gminy w przeciągu ostatnich siedmiu lat przedstawia poniższa tabela.

ROK	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny
Dla miasta i gminy		
2009	19.653	+52
2008	19.750	+59
2007	19.787	+65
2006	19.859	+68
2005	19.975	+33
2004	20.088	-169
2003	20.181	-133
Dla obszaru miasta		
2009	12.677	+32
2008	12.771	+43
2007	12.812	+41
2006	12.851	+57
2005	12.908	+33
2004	12.958	-157
2003	13.070	-132
Dla obszaru wiejskiego		
2009	6.976	+20
2008	6.979	+16
2007	6.975	+24
2006	7.008	+11
2005	7.067	0
2004	7.130	-12
2003	7.111	-1

b) ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Pod względem przyrodniczym Gmina Pyrzyce jest niezwykle ciekawa, o zróżnicowanej budowie geologicznej i rzeźbie powierzchni. Dla krajobrazu pyrzyckiego charakterystyczne są przede wszystkim wzniesienia morenowe, które nadają tym terenom atrakcyjnego pod względem turystycznym wyglądu, a same wzniesienia są naturalnymi punktami widokowymi, z których rozciąga się widok m.in. na Jezioro Miedwie. Do najwyższych wzniesień należy Brzeska Góra (88 m n.p.m.), Lipia Góra (83 m n.p.m.), Brodogóry (48 m n.p.m.) oraz Brzezinka (43 m n.p.m.).

Pyrzyckie gleby należące w przeważającej części do drugiej klasy bonitacji, uznawane są za jedne z najżyźniejszych w Polsce - są to tzw. pyrzyckie czarne ziemie. Jakość gleb oraz stosunki wodne decydują o bogatej roślinności terenu gminy. Flora liczy ok. 420 gat. roślin - są to głównie gatunki leśne i zaroślowe, ale także pochodzenia antropogenicznego, czyli zawleczone na te tereny przez człowieka.

Na terenie gminy znajduje się kilka ciekawych parków podworskich w miejscowościach Mielęcín, Krzemlin, Pstrowice, Mechowo, Letnin (przekształcony w boisko szkolne), Żabów, Ryszewko, Nowielin oraz 3 parki na terenie Pyrzyc - Park Ottona (ujęty w rejestrze zabytków), Park Miejski przy ul. Górnej oraz Park Miejski im. Mariana Matysiaka przy ul. Mickiewicza.

Gmina Pyrzyce posiada na swoim terenie jeden rezerwat przyrody o nazwie „Brodogóry” zlokalizowany w okolicy wsi Czernice. Rezerwat ten ma zadanie chronić roślinność stepową - ciepłolubną. Przed gmachem Urzędu Miejskiego w Pyrzycach pomnik przyrody nieożywionej - głaz narzutowy.

W latach 2010-2013 przewidywane jest sporządzenie tzw. planów zadań ochronnych (w skrócie PZO) dla ponad 400 obszarów Natura 2000 w Polsce. Do roku 2017 takie plany będą musiały powstać dla wszystkich obszarów Natura 2000 w kraju. Plan zadań ochronnych to podstawowy dokument planistyczny – od jego treści w dużym stopniu zależy przyszłe funkcjonowanie obszaru Natura 2000, w tym skuteczność jego ochrony.

Wejście do Unii Europejskiej wskazało nam przede wszystkim drogę zachowania tego, co najcenniejsze w Europie – dzięki przyrodzie dla naszych dzieci i kolejnych pokoleń. Natura 2000, to też miejsca pracy, są środki finansowe na inwestycje (usługi) w tym obszarze.

Każdego roku sukcesywnie dokonywane są nasadzenia drzew zarówno na terenie miasta jak i gminy Pyrzyce. Przeprowadzone zostały prace porządkowe na terenie parku w Mielęcínie i Żabowie, polegające na wycince drzew z całkowitym posuszem w koronie i nie rokujących szans na przeżycie oraz oczyszczenie terenu parku z zakrzaczeń. Zabiegów tych można było dokonać po otrzymaniu decyzji od Konserwatora Przyrody. W latach kolejnych planowane jest oczyszczenie pozostałych parków podworskich.

Identyfikacja problemów:

- **potrzeba należytej opieki nad parkami podworskimi i miejskimi,**
- **potrzeba zwiększenia ilości przeprowadzanych prac pielęgnacyjnych i sanitarnych drzew,**

- **daleko posunięta eutrofizacja i zanieczyszczenie oczek wodnych (stawy, ciekły wodne),**
- **potrzeba zwiększenia ilości nasadzeń cennych gatunków drzew i krzewów, w miejsce starzejących się i wypadających,**
- **brak podjętych działań w celu przywrócenia właściwego stanu czystości wód naturalnych w tym głównie Jeziora Pyrzyckiego. (w roku bieżącym wykonane zostanie oczyszczenie terenu przyległego do Jeziora Pyrzyckiego – usunięcie dzikiego wysypiska)**

c) OCHRONA ŚRODOWISKA

W swoich działaniach dążymy do osiągnięcia jak najlepszych wyników w zakresie maksymalnej ochrony środowiska naturalnego. W ubiegłych latach poczynione zostały liczne inwestycje w celu ochrony wód, ziemi i powietrza. Została wybudowana oczyszczalnia biologiczno - mechaniczna typu „BIOOXYBLOK” oraz jedna z pierwszych w Polsce ciepłownia geotermalna. Ciepłownia ta przyczyniła się do likwidacji 68 kotłowni opalanych paliwem stałym, co spowodowało całkowitą redukcję emisji siarki oraz częściowo innych związków, w tym także pyłów powodujących choroby dróg układu oddechowego.

Podczas wieloletniej eksploatacji otworów wydobywczych GT-1 i GT-3 nie stwierdzono większych problemów z wydobyciem wód geotermalnych, poza rutynową wymianą, co kilka lat zawieszenie pomp głębinowych. Najwięcej problemów eksploatacyjnych dotyczy otworów zatłaczających GT-2 i GT-4 oraz instalacji geotermalnej. Spółka wykonała nowe rurociągi geotermalne w 2001 roku z rur stalowych pokrytych hembadurem, a w roku 2005 wyłożono je rurami odpornymi na korozję. Wymieniono zbiorniki filtrów, kolektory zaś wykonano ze stali nierdzewnej. W roku 2005 przystąpiono do rekonstrukcji otworów zatłaczających i wstawieniu filtra z rury perforowanej. Prace te pozwoliły zwiększyć udział energii geotermalnej w roku 2006 do 54,25% i 2007 do 57,73%, co stanowi udział energii geotermalnej – na poziomie wartości zaprojektowanych dla ciepłowni.

W latach 2005-2010 rozbudowano sieć o nowe przyłącza i węzły do następujących odbiorców: OBR Backer, CSV, Bacron, Mleczarnia, budynek wielorodzinny Pod Lipami, budynek socjalny ul. Dworcowa, domki jednorodzinne przy ul. Poznańskiej, Staromiejskiej, Zabytkowej, Szkolnej, Lipiańskiej i Niepodległości.

Spółka podjęła starania o pozyskanie środków na wykonanie nowego odwiertu zatłaczającego GT-5 z Funduszy Unijnych. Ponadto Spółka złożyła wniosek do Narodowego Funduszu o dofinansowanie prac dotyczących super miękkiego kwasowania w ramach programu „Life+”.

W roku 2010 rozbudowano węzły w siedzibie Sanepidu przy ul. Poznańskiej i Geodezji przy ul. Głowackiego, obecnie trwają prace przyłączeniowe domków przy ul. Owocowej. W roku 2011 planuje się podłączenie dwóch dużych obiektów handlowych, kilku domków jednorodzinnych i zakładu usługowego.

W roku 2004 zostały opracowane, a obecnie aktualizowane są:

1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pyrzyce
2. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Pyrzyce

Identyfikacja problemów:

- zanieczyszczenie lokalnych wód powierzchniowych i podziemnych, spowodowane brakiem sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni na niektórych obszarach,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy.

Możliwości rozwiązania problemów

Skanalizowanie miejscowości nieposiadających systemu kanalizacji. Podejmowanie działań ciągłych mających na celu dbałość o środowisko przez mieszkańców.

d) ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Pырzyce jest częściowo objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Lp	Rok uchwalenia	Numer uchwały	Obszar/Obręb	Ogólna powierzchnia
1.	2000 r.	XXV/293/2000	miasto i wieś (Krzemlin i Brzezin wybrane działki)	21.5620
2.	2001 r.	XXXVI/421/01	miasto Pырzyce	5.7040
3.	2001 r.	XXX/336/01	Wieś (Nieborowo, Turze, Giżyn, Brzesko wybrane działki)	10.9780
4.	2001 r.	XXXII/363/01	miasto Pырzyce	0.4558
5.	2002 r.	XLIV/480/02	miasto Pырzyce	38.4284
6.	2003 r.	XIII/93/05	miasto Pырzyce	1.9610
7.	2003 r.	XIII/92/03	wieś (Giżyn)	4.81

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Lp.	Rok uchwalenia	Numer uchwały	Obszar/Obręb	Ogólna powierzchnia (ha)
1.	2004 r.	XXVII/197/04 z dnia 30.09.2004r.	obr. 7 miasto dz. 64 i 65	2.759040
2.	2005 r.	XLII/346/05 z dnia 27.10.2005r.	wieś Nieborowo Ryszewko	Nieborowo 31.22 + Ryszewko 34.74 = 65.96
3.	2005 r.	XXXVI/280/05 z dnia 28.04.2005r.	miasto obr. 10 i obr. 12 Lipiańska i Staromiejska	1.439 + 2.332 = 3.77140
4.	2007 r.	VIII/43/07 z dnia 29.03.2007r.	miasto obr. 8 dz. 14 i 74/2	0.26
5.	2009 r.	XXXIX/334/09 z dnia 26.02.2009r.	obr. 4, 7, 12 miasto	34.81
6.	2010 r.	LXI/503/10 z dnia 25.03.2010r.	miasto obręb 9 dz. 336/4	0,1327

Prace planistyczne w opracowaniu:

1. Podjęta została przez Radę Miejską w Pyrzycach Uchwałą Nr XXX/265/08 z dnia 25 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pyrzyce. Przedmiotem zmiany studium jest przeznaczenie terenów o funkcji rolniczej pod strefę osadniczą wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną obejmującą część obrębów 10 i 12 miasta Pyrzyce.
2. Podjęta została przez Radę Miejską w Pyrzycach Uchwałą Nr XXX/266/08 z dnia 25 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu położonego w obrębie geodezyjnym 10 i 12 miasta Pyrzyce.
3. Podjęta została przez Radę Miejską w Pyrzycach Uchwałą Nr XIII/95/07 z dnia 6 sierpnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów 13 w Pyrzycach. Przeznaczenie terenu pod funkcję mieszkaniowo – usługową. Dokumentacja w trakcie opracowania przez urbanistę.
4. Podjęta została przez Radę Miejską w Pyrzycach Uchwałą Nr XXXVII/315/09 z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów 1 w Pyrzycach. Przeznaczenie terenu pod inwestycje związane z zagospodarowaniem odpadów.

Zdefiniowanie problemu i możliwości jego rozwiązania

- Brak wystarczających środków finansowych w budżecie gminy Pырzyce na opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących swym zasięgiem całą gminę.
- Zaleca się ekonomiczną politykę finansową tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W miarę posiadanych środków finansowych Gmina Pырzyce powinna koncentrować się na wybranych fragmentach miasta i dla nich opracować MPZP. Tereny objęte MPZP powinny być następnie uzbrajane w niezbędną infrastrukturę (drogi, sieci: wodno - kanalizacyjną, elektryczną, gazową). Koszty opracowywania MPZP powinny być rekompensowane przez opłatę planistyczną nakładaną na właścicieli terenów objętych planem. Koszty powstawania infrastruktury technicznej terenów pod budowę, powinny być rekompensowane poprzez opłatę adiacencką, która powinna być podwyższona do 30% wzrostu wartości nieruchomości.
- Przyspieszenie procesu inwestycyjnego, a co za tym idzie powstanie nowych inwestycji przysporzy dodatkowych wpływów do budżetu gminnego w postaci podatków od nieruchomości.
- Ważnym elementem planowania przestrzennego w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są decyzje o warunkach zabudowy wydawane przez Burmistrza Pырzyc a opracowywane przez architekta – urbanistę. Przy opracowywaniu decyzji o warunkach zabudowy urbanista powinien spojrzeć na teren w szerszej perspektywie powiązań urbanistycznych i funkcjonalnych z przestrzenią sąsiednią, organ wykonawczy (burmistrz) kierując się wizją i polityką rozwoju, decyduje o najlepszym rozwiązaniu podejmując decyzje. Nie można wszystkiego zostawić niewidzialnej ręce rynku. Centrum miasta powinno skupić usługi, deptaki, zieleń, restauracje, kawiarnie. Należy inwestować w infrastrukturę na obrzeżach miasta i w miejscowościach wiejskich. Tym sposobem podnosi się standard mieszkania. Ludzie wyprowadzają się do swoich domów lub do większych mieszkań. Przy takim podejściu projektanta decyzje o warunkach zabudowy mogą być formą zastępczą kształtowania przestrzeni w sytuacji braku środków finansowych na opracowywanie kosztownych planów zagospodarowania przestrzennego.

- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Drogownictwo

Gmina Pырzyce ma dogodny system powiązań drogowych z krajem i województwem. Sieć dróg w gminie jest gęsta, co świadczy o jej dobrej dostępności dla mieszkańców.

Przez teren miasta i gminy Pырzyce przebiegają niżej wyszczególnione drogi:

- jedna droga krajowa, która z dniem 1.01.2011r., z mocy prawa stanie się drogą gminną Nr 3 Szczecin – Zielona Góra o długości 19,326 km,
- dwie drogi wojewódzkie :
 - a) Nr 122 Krajnik – Piasecznik o długości 11,797 km,
 - b) Nr 106 Rzepnowo – Pырzyce o długości 10,298 km,
- 46 dróg powiatowych,
- 21 dróg gminnych,

- oraz
- 701 dróg wewnętrznych.
- Zły stan techniczny niektórych dróg, brak miejsc parkingowych (załącznik nr 1).

Telekomunikacja

W odniesieniu do stanu i rozwoju telefonizacji i usług telekomunikacyjnych zachodzą w tej dziedzinie prawidłowe procesy i reguły wymuszane prawami rynku. W telefonizację inwestują operatorzy, którym zaczyna zależeć na rozwoju sieci przyłączeniowych oraz na poprawie jakości usług, które zmierzają do budowy społeczeństwa informacyjnego.

Zaopatrzenie w wodę

Stan zaopatrzenia w wodę w gminie jest uporządkowany. Wszystkie miejscowości w gminie posiadają wodę z gruntowych stacji wodociągowych - ujęć wody. Sieć wodociągowa wymaga wymiany, szczególnie ta sprzed 1970 roku. Konieczne jest wykonanie uzbrojenia terenów objętych planem zagospodarowania przestrzennego oraz przeznaczonych pod budownictwo.

Kanalizacja

Na terenie miasta Pырzyce znajduje się sieć kanalizacji ogólnospławnej. Celem jest budowa kanalizacji rozdzielczej. Proces ten został już rozpoczęty i w trakcie modernizacji drogi krajowej Nr 3 wybudowano kanalizację deszczową w ulicach: Bogusława, 1-go Maja oraz na odcinku Plac Wolności – ul. Poznańska – ul. Ciepłownicza.

Natomiast na terenie gminy Pырzyce tylko miejscowości Mechowo, Letnin Górne Letnin posiadają kanalizację sanitarną, w części Krzemlin oraz Żabów. Pozostałe miejscowości gminy przewidziane są do skanalizowania. Konieczne jest wykonanie uzbrojenia terenów objętych planem zagospodarowania przestrzennego oraz przeznaczonych pod budownictwo.

Zaopatrzenie w gaz

Czynne, zagazowane sieci gazowe posiadają wszystkie miejscowości na terenie Gminy Pырzyce.

Ciepłownictwo

W Pырzycach w 1996r. uruchomiono jedną z pierwszych w Polsce ekologiczną ciepłownię geotermalną. Zasoby wód termalnych, które znajdują się na głębokości 1600 metrów służą do ogrzewania całego miasta.

Niestety sieć ciepłownicza osiedlowa w mieście wymaga wymiany natomiast w budynkach konieczne jest przeprowadzenie procesu termoizolacji (m.in. ocieplenie, wymiana instalacji centralnego ogrzewania, odzysk ciepła z powietrza wentylowanego). Mimo 100% gazyfikacji gminy wielu mieszkańców ze względu na ubożenie społeczne korzysta z tradycyjnych metod ogrzewania (drewno, węgiel).

Elektroenergetyka

Przez gminę biegnie elektroenergetyczna linia napowietrzna wysokiego napięcia, która zasilą stację wysokiego napięcia w Pырzycach. Odbiorcy energii elektrycznej na terenie gminy zasilani są przez ponad pięćdziesiąt stacji transformatorowych a samo miasto jeszcze ponad sześćdziesiąt. Rozkład przestrzenny zużycia energii i mocy przez poszczególne wsie na terenie gminy jest dość równomierny. Potrzeby mieszkańców gminy w tym zakresie są w pełni zaspokojone.

Identyfikacja problemów

- **brak aktualnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego,**
- **brak uzbrojenia terenów objętych planem zagospodarowania przestrzennego oraz przeznaczonych pod budownictwo,**
- **brak obejścia drogowego miasta w ciągu drogi krajowej,**
- **zły stan techniczny niektórych dróg,**
- **zły stan techniczny części sieci wodociągowej w mieście i na wsi,**
- **brak dalszej realizacji budowy sieci kanalizacyjnej w mieście i na wsi,**
- **zły stan techniczny części sieci ciepłowniczej,**
- **znikoma ilość odnawialnych źródeł energii.**

e) ROLNICTWO I OBSZARY WIEJSKIE

Rolnictwo jest najważniejszym działem gospodarki gminy Pyrzyce, toteż wysokie wyniki produkcyjne w dużym stopniu zależą od wielostronnego działania człowieka. Pyrzyce nadal są spichlerzem regionu, bazą produkcji nasiennej, surowców dla przemysłu cukierniczego, olejarskiego i mięsnego. Nowoczesne zmechanizowane i schematyzowane rolnictwo stanowi szeroki rynek zbytu na artykuły przemysłowe, takie jak maszyny, nawozy mineralne oraz środki ochrony roślin.

W gminie Pyrzyce dominuje uprawa zbóż, rzepaku oraz buraków cukrowych, jest to uwarunkowane wysokiej klasy bonitacji gruntami rolnymi. Rozwój wsi i obszarów wiejskich staje się obecnie kluczowym problemem, bowiem dotyczy on 93% obszaru Polski i prawie 38% ogółu ludności kraju. Ponad połowa ludności czynnej zawodowo mieszkającej na wsi nie pracuje w rolnictwie. W gminie Pyrzyce problem ten ma inny wymiar. Istotę problemu stanowi zarejestrowane bezrobocie na wsi. W większości są to byli pracownicy z upadłych pegeerów oraz pracownicy popegeerowskich spółek. Ten termin to już powoli robi się odległą historią, dzisiaj, bezrobotni to wynik przede wszystkim upadkiem Stoczni, Unikonu, Odlewni Żwliwa i innych mniejszych firm. Na wsi znajduje się duży kapitał ludzki, który będzie korzystał z programów Unii Europejskiej wspierających nie tylko rozwój rolnictwa, ale także rozwój obszarów wiejskich zwłaszcza ludności wiejskiej nie mającej prawie nic wspólnego z samym rolnictwem. Ogromną zaletą unijnej Wspólnej Polityki Rolnej jest jej przewidywalność i pewność finansowania rolnictwa ze strony UE, oraz wsparcia z Funduszy Strukturalnych, są to między innymi środki z tytułu dopłat bezpośrednich, wcześniejszych rent strukturalnych oraz różnego rodzaju programów związanych z polskim rolnictwem i wsią. Wadą jest to, że wymagania w zakresie m.in. ochrona środowiska są zbyt duże w stosunku do pieniędzy przekazywanych na ten cel. W ostatnich latach Polska pozyskała pieniądze na rozwój rolnictwa z różnych unijnych programów pomocowych. Najważniejszą z nich to Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich - PROW.

Program Rozwoju Lokalnego na lata 2011-2020 wyznacza cele i działania, służące podnoszeniu konkurencyjności gminy oraz przełamywaniu istniejących jeszcze strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych. Są to wyzwania, którym gmina Pyrzyce musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Celem programu jest wzrost jej innowacyjności, a tym samym efektywności, która stworzy warunki do zwiększenia zatrudnienia oraz wzrostu dochodów i poziomu życia ludności. Szeroko pojęte zmiany strukturalne w rolnictwie są konieczne ale musimy sobie zdawać sprawę z tego, że ze względu na ich złożoność będą odbywać się na przestrzeni kilkunastu lat.

Aby obszary wiejskie mogły pełnić swoje funkcje gospodarcze, nieodzownym warunkiem jest poprawa infrastruktury technicznej i społecznej obszarów wiejskich poprzez Lokalne Grupy Działania, Fundusz Sołectw, Programy: Partnerstwo Lokalne, Aktywna Wieś, konkurs „Najładniejsze otoczenie”. Z myślą o zagwarantowaniu tych zmian organizuje się wyjazdy studyjne krajowe i zagraniczne, wiele spotkań i konferencji dla społeczności Gminy Pyrzyce min. – „Pyrzycki Kongres Odnowy Wsi”, „Odnowa Wsi – Forum Dyskusyjne”, II Zachodniopomorski Kongres Odnowy Wsi „Seminarium”, na którym omawiano perspektywy na lata 2014-2020 oraz efekty po wstąpieniu Polski do UE w:

- handlu zagranicznym
- dochodach rolniczych
- zmniejszeniu bezrobocia – wzrost aktywizacji na obszarach wiejskich
- nowych inwestycji na wsi
- zmianie postaw zachowań rolników i administracji w nowe umiejętności i doświadczenia
- jak oceniają akcesję rolnicy i inne grupy społeczne.

Trwa exodus z miast tj. maleje miasto, wieś rośnie. To tutaj na wsi pielęgnuje się kulturę ludową (np. tradycje, obyczaje, kulinaria).

Wypracowano wnioski w sprawie polepszenia poprawy funkcjonowania naszego rolnictwa:

- Stworzenie możliwości dopłat dla rolników gospodarujących na obszarach szczególnie narażonych (OSN), by zrekompensować obniżkę wartości produkcji poprzez wprowadzone ograniczenia. Obowiązki nałożone na rolników prowadzących gospodarstwa na OSN związane są z poniesieniem dużych kosztów (przy np. produkcji zwierzęcej – posiadanie szczelnych budowli do przechowywania stałych i płynnych odchodów zwierzęcych, których zresztą brak wpłynął na spadek pogłowia zwierząt).
- Zwiększenie limitów na wsparcie ze środków unijnych dla rolników województwa zachodniopomorskiego (lub przesunięcie niewykorzystanych środków pomocowych z działań unijnych z innych województw).
- Udzielenie pomocy prawnej dla rolników dotyczącej umów kontraktacyjnych zawieranych z podmiotami skupowymi (dotychczas umowy jednostronne – korzystne dla podmiotu skupującego), by zapobiegać przypadkom braku możliwości wypełniania warunków umowy z przyczyn niezależnych od rolnika.
- Do szacowania strat na polach powinni być powoływani rzeczoznawcy niezależni, w celu obiektywnej oceny (niezwiązani umową pracy z ubezpieczycielem).
- Opiniowanie przez samorząd gminny wniosków rolników przystępujących do przetargu na zakup ziemi lub jej dzierżawy w celu wykluczenia

„pseudorolników”, na sprzedaż gruntów przez ANR powinien mieć wpływ właściwy dla danego terenu samorząd gminny.

- Wprowadzenie pakietowego ubezpieczenia upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez grad, deszcz ulewny, suszę, ujemne skutki przymrozków oraz przezimowania.
- Bieżące utrzymanie i poprawa oraz dostosowanie do potrzeb stanu technicznego urządzeń melioracyjnych.

W 2010 roku powstało Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Pyrzyckiej. Największym wyzwaniem jest zaktywizowanie liderów miejscowości gminy Pyrzyce do działania na rzecz środowisk wiejskich, aby doprowadzić do poprawy warunków życia na wsi, ale jednocześnie mieć istotny wpływ na kształtowanie potencjalnych możliwości rozwoju gospodarczego wsi i uatrakcyjnienie obszarów wiejskich poprzez korzystania z programów unijnych. W obecnym okresie dostępne są następujące programy operacyjne, z których będzie można pozyskać dotacje unijne min.:

1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
5. Program Operacyjny Europejska Współpraca Terytorialna
6. Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Programy te oferują wsparcie ukierunkowane na inwestycje w rolnictwie i przetwórstwie, które mają za zadanie poprawić konkurencyjność sektora rolno-spożywczego. Można tutaj pozyskać środki finansowe na udzielenie pomocy podmiotom, które tworzą nowe miejsca pracy na terenach wiejskich, na rozwój ekologicznych metod gospodarowania oraz na przedsięwzięcia chroniące naturalne środowisko i walory wiejskiego krajobrazu. W ramach tych programów można również pozyskać dofinansowanie na „odnowę wsi” na działania poprawiające jakość życia jej mieszkańców oraz wdrażanie zespołowych inicjatyw rozbudzających aktywność lokalnych społeczności. Nie bez znaczenia jest fakt, że mogą powstać biogazownie rolnicze, które wpłyną na wzrost dochodów rolników poprzez wykorzystanie pozostałości przemysłu rolno-spożywczego, nie powodując zniszczeń w środowisku naturalnym, zwiększając zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Biogazownie są szansą nie konkurującą z rynkiem żywnościowym jako produkty uboczne w rolnictwie. Ważne jest również to, że odnawialne źródła energii w postaci instalacji biogazowych mogą powstać na obszarach Natura 2000, nie stanowiąc zagrożenia dla środowiska. Jednym z końcowych efektów pozyskiwania energii z biogazowi są wysokiej jakości nawozy organiczne również przyjazne dla środowiska. Trzeba też wspomnieć o walorach przyrodniczych gminy, gdzie w północnej części gminy mogą powstać gospodarstwa agroturystyczne lub ośrodki wczasowe – bliskość jeziora Miedwie i Będgoszcz. Program na lata 2011-2020 wyznacza kierunki polityki gminy tj. administracji samorządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych, którzy sięgając będą po ten dokument w poszukiwaniu konkretnych i precyzyjnych zapisów pomocowych w procesie decyzyjnym, dotyczące przede wszystkim wykorzystania finansowych środków publicznych jak i unijnych. Proces integracji Polski z UE rodzi zarówno wielką szansę jak i istotne zagrożenia dla polskiego rolnictwa.

SZANSE:

- uruchomiane fundusze na dostosowanie polskiego rolnictwa do wymogów unii,
- uzyskanie dostępu do bogatego rynku europejskiego,
- potencjalne możliwości wzrostu eksportu rolnego a z drugiej strony dogodnego importu nowoczesnych produktów,
- znaczny przepływ kapitałów inwestycyjnych i handlowych,
- wzrost cen niektórych produktów i artykułów rolno – spożywczych,
- dostęp do funduszy strukturalnych , których znaczenie w unii rośnie.

ZAGROŻENIA:

- wysokie koszty dostosowania i modernizacji polskiego rolnictwa,
- duża utrata znacznej części rynku krajowego,
- kłopoty z przestrzeganiem norm i standardów związanych z jakością,
- ograniczenie niektórych działań produkcji rolnej.

Liczba gospodarstw indywidualnych według powierzchni :

Lp.	Pow. gospodarstw w ha	Gospodarstwa	Gospodarstwa	Razem
		wiejskie	miejskie	
1.	Do 5 ha	303	85	388
2.	Od 5 ha do 15 ha	290	49	339
3.	Od 15 ha do 30 ha	171	12	183
4.	Od 30 ha do 50 ha	25	4	29
5.	Powyżej 50 ha	28	4	32
	Razem	817	154	971

Szczegółowe zestawienie użytkowania gruntów

Rodzaj gruntów	Powierzchnia geodezyjna (ha)			Udział w ogólnej powierzchni w %	
	Obszar wiejski	Obszar miejski	Razem	Razem	
1	2	3	4	5	
Powierzchnia ogólna	16.561	3.879	20.440	100	
Użytki rolne	14.533	3.358	17.891	87,53	
grunty orne	10.538	2.619	13.157	64,37	
Sady	61	255	316	1,55	
łąki trwałe	2.960	297	3.257	15,93	
pastwiska trwałe	616	80	696	3,40	
grunty rolne zabudowane	245	84	329	1,61	
grunty pod stawami	0	0	0	0	
grunty pod rowami	113	23	136	0,67	
Użytki leśne	267	21	288	1,41	
Lasy	234	6	240	1,17	
grunty zadrzewione i zakrzewione	33	15	48	0,24	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	557	395	952	4,65	
tereny mieszkalne	0	60	60	0,29	
tereny przemysłowe	0	32	32	0,16	
inne tereny zabudowane	0	49	49	0,24	
zurbanizowane tereny niezabudowane	1	31	32	0,16	
Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	9	46	55	0,27	
tereny komunikacyjne	Drogi	508	143	651	3,18
	Kolejowe	38	34	72	0,35
	Inne	0	0	0	0
Użytki kopalne	1	0	1	0	
Wody	655	25	680	3,33	
powierzchniowe płynące	608	18	626	3,06	
powierzchniowe stojące	47	7	54	0,27	
Tereny inne	549	80	629	3,08	
Użytki ekologiczne	0	0	0	0	
nieużytki	543	80	623	3,05	
Tereny różne	6	0	6	0,03	

Jak wynika z powyższej tabeli największy udział procentowy w powierzchni miasta i gminy jest użytkowany rolniczo (ogółem 86,53 %), jest to spowodowane urodzajnymi glebami zaliczonymi do II klasy bonitacyjnej (czarne ziemie pyrzyckie). Lasy, które zajmują 1,4 % powierzchni ogólnej rozmieszczone są nierównomiernie, a większe kompleksy leśne w krajobrazie gminy nie występują. Powierzchnia wód na terenie gminy stanowi 3,33 % ogółu powierzchni gminy.

Identyfikacja problemów

- **brak dostosowania gospodarstw do wymogów Unii Europejskiej,**
- **zły stan techniczny obiektów gospodarstw rolnych,**
- **doposażenie gospodarstw,**
- **nierówne szanse rolnictwa w konkurencji z rolnictwem Unii Europejskiej,**
- **słabo rozwinięta baza przetwórstwa rolno – spożywczego.**

f) GOSPODARKA

Na terenie Gminy Pyrzyce działają sprawdzone firmy prowadzące działalność w ramach spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Do największych należy szwedzka Firma BACKER – OBR, produkująca elementy grzejne do różnego rodzaju urządzeń. Firma, która wybudowała kolejną nową halę o powierzchni 2550 m² obecnie zatrudnia 850 osób i prężnie się rozwija. Inne zakłady to: Obrzańska Spółdzielnia Mleczarska Kościan, „Falkon” Spółka z o.o (zakład szwalniczy), Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., „Konsmel” Sp. z o.o., Europa – Systems Spółka z o.o. w Żabowie, „Sharman” Spółka z o.o., Składnica Maszyn Rolniczych „Rolnik” Spółka z o.o., M.I.H.G Polska Spółka z o.o., CSV Spółka z o.o., „Agrolex” Spółka z o.o., Berndt Jeppsson” Spółka z o.o., „Pom-Elter” Spółka z o.o., „Dall” Spółka z o.o., Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem”, Spółdzielnia Handlowców „Słowianin”.

Istnieją u nas również mniejsze rozwijające się i dobrze prosperujące firmy działające na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Usługi Sprzętem Budowlanym, Usługi Transportowe, Usługi Transportowe „Grut”, Przedsiębiorstwo Hodowli Pieczarek, Spółka Cywilna „KONSTALBUD, Firma „BAKRON”, Firma „DARKO” Produkcja –Handel –Usługi, Zakład Przetwórstwa Mięsnego, Zakład Usługowo-Handlowy „Logum”, „Kanal-Bud” Spółka Cywilna, Firma „Pol-Bud”, „Kastma” Spółka Cywilna, Firma Trans-Complex, Usługi Sprzętem Budowlanym i Transport Drogowy, Hurtownia „ROL – PASZ”, Firma Wobud, Zakład Usługowy Przemysłu Drzewnego, Firma „Ancan”, Firma „Total”.

W Pyrzycach rozwija się również handel i usługi; m.in. liczne sklepy spożywczo-przemysłowe jak „NETTO”, „EKO”, „BIEDRONKA”, „LIDL” restauracje, sklepy odzieżowe i obuwnicze, kawiarnie i stacje paliw.

Dużą szansą rozwoju społeczno-gospodarczego gminy stanowią bogate złoża wód solankowych. Planowana budowa tężni jest szansą na rozwój nowej formy turystyki zdrowotnej, wykorzystania wód solankowych, podniesienie atrakcyjności turystycznej regionów.

W okresie od 01 stycznia 1989r. do dnia 30 września 2010r. liczba wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie ewidencji działalności gospodarczej wynosiła 5853. W tym samym też okresie 3812 podmiotów dokonało wykreśleń swojej działalności i na dzień 30 września br. stan podmiotów gospodarczych, które zgodnie z wpisem do ewidencji prowadzą działalność gospodarczą wynosi 2041. Są to zazwyczaj firmy jednoosobowe, rodzinne lub małe zatrudniające do 10 osób, które stanowią najliczniejszą grupę przedsiębiorców.

Rodzaje działalności gospodarczej w okresie od 01.01.1989r. do 30 września 2010r. wg najczęściej występujących sekcji zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności.

Rodzaj działalności	Podmioty dopisane	Podmioty wykreślone	Stan podmiotów po wykreśleniu
Ogółem	5853	3812	2041
<i>w tym</i>			
• <i>Przetwórstwo przemysłowe</i>	936	683	253
• <i>Budownictwo</i>	1245	826	419
• <i>Transport i gospodarka magazynowa</i>	505	307	198
• <i>Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych</i>	1696	1134	562
• <i>Pozostała działalność, na którą składa się m.in.: działalność gastronomiczna, finansowa i ubezpieczeniowa, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości i pozostała działalność usługowa (usługi fryzjerskie, naprawa art. użytku domowego i osobistego).</i>	1471	862	609

Dokonując wpisu przedsiębiorcy deklarują prowadzenie od kilku do kilkunastu rodzajów działalności, dlatego zestawienie tabelaryczne zostało sporządzone w oparciu o pierwszą działalność traktowaną jako główną. Rodzaje działalności gospodarczej wpisywane są zgodnie z symbolami Polskiej Klasyfikacji Działalności. Wśród zarejestrowanych są osoby, które wykonują działalność gospodarczą poza gminą Pyrzyce i przedsiębiorcy, którzy wykonują pracę na rzecz innych podmiotów gospodarczych. Ewidencja prowadzona jest dla mieszkańców gminy, niezależnie od miejsca prowadzenia działalności.

Dodatkowym ułatwieniem dla podmiotów, które już prowadzą działalność i nie zatrudniają pracowników jest możliwość (od września 2008r.) czasowego zawieszenia działalności gospodarczej maksymalnie na 24 miesiące.

Dużą przeszkodą, którą widzieli ewentualni przedsiębiorcy, oraz ci którzy w krótkim czasie zrezygnowali z prowadzenia własnej działalności była wysoka składka na ubezpieczenie społeczne. Wprowadzona w sierpniu 2006 roku obniżona składka dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność po raz pierwszy, lub po co najmniej pięcioletniej przerwie, spotkała się z dużym zainteresowaniem. Z ulgi tej korzystają przedsiębiorcy przez okres 2 lat. Dogodnym warunkiem do podejmowania działalności przez rencistów i emerytów, było zwolnienie z opłaty składki na ubezpieczenie społeczne. Jednak z dniem 01.01.2008r. renciści utracili te uprawnienia, mogą z nich korzystać tylko emeryci.

Analizując stan działalności gospodarczej jaka prowadzona jest na terenie gminy, należy stwierdzić, że na 20 sołectw (bez Pyrzyc) tylko w sołectwie Czernice działalność taka nie występuje.

Poniżej przedstawiony został w ujęciu tabelarycznym rodzaj działalności prowadzonej w poszczególnych sołectwach.

Brzesko

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Gastronomia- drink bar	1
2.	Handel – sklep spożywczo -przemysłowy	1
3.	Handel – sklep spożywczy	1
4.	Mechanika pojazdowa	1
5.	Usługi medyczne	2
6.	Handel obwoźny	4
7.	Handel – sprzedaż odzieży używanej	1
8 .	Usługi transportowe	3
9.	Usługi budowlane	14
10.	Usługi w zakresie telekomunikacji	1

Brzezin

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Usługi kowalstwo artystyczne	1
2.	Usługi ślusarskie	1
3.	Handel złomem	1

Giżyn

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel – sklep	2
2.	Usługi- mechanika pojazdowa	1
3.	Usługi ślusarskie	4
4.	Usługi budowlane	2
5.	Agroturystyka	1
6.	Usługi związane z poligrafią	1
7.	Usługi w zakresie projektowania	1

Krzemlin

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel – sklep	2
2.	Usługi ślusarskie	1
3.	Handel – sprzedaż aut	2
4.	Usługi budowlane	23
5.	Usługi transportowe	1
6.	Usługi informatyczne	1
7.	Handel-sprzedaż odzieży używanej	1
8.	Produkcja mebli	1

Nowielin

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel – sklep	2
2.	Gastronomia – bar	1
3.	Usługi transportowe	2
4.	Usługi – mechanika pojazdowa	1
5.	Usługi reklamowe	1
6.	Usługi budowlane	9
7.	Usługi produkcja pieczarek	2
8.	Przemysł-gorzelnia	1
9.	Działalność związana z tłumaczeniami	1
10.	Działalność związana z poligrafią	1

Letnin

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel – sklep	2
2.	Gastronomia – bar	2
3.	Handel obwoźny	2
4.	Usługi – mechanika pojazdowa	1
5.	Usługi budowlane	2
6.	Usługi transportowe	1

Ryszewo

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Usługi budowlane	2
2.	Handel obwoźny	2
3.	Usługi transportowe	1
4.	Usługi – mechanika pojazdowa	1

Okunica

Lp.	Rodzaj prowadzonej działalności na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel – sklep	1
2.	Usługi - pośrednictwo ubezpieczeniowe	1
3.	Usługi budowlane	2
4.	Hurtownia - odzież BHP	1
5.	Wynajem samochodów	1
6.	Zakład Przetwórstwa Trzciny	1
7.	Handel obwoźny	1
8.	Usługi transportowe	3

Miełcin

Lp.	Rodzaj prowadzonej działalności na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel- sklep	2
2.	Gastronomia- bar	2
3.	Usługi budowlane	14
4.	Usługi stolarskie	1
5.	Usługi transportowe	1
6.	Usługi motoryzacyjne	2
7.	Działalność związana z tłumaczeniami	1
8.	Handel obwoźny	1
9.	Usługi doradztwa technicznego	1

Obromino

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Usługi budowlane	1
2.	Handel obwoźny	1
3.	Handel internetowy	1

Młyny

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Usługi budowlane	6
2.	Usługi - mechanika pojazdowa	1

Nieborowo

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel-sklep	2
2.	Usługi transportowe	1
3.	Usługi ślusarskie	1
4.	Usługi budowlane	2
5.	Usługi- mechanika pojazdowa	1

Pstrowice

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Gastronomia-bar	1
2.	Handel – sklep	1

Mechowo

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel - sklep	1
2.	Usługi – mechanika pojazdowa	1
3.	Usługi budowlane	3

Ryszewko

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel-sklep	2
2.	Usługi budowlane	3
3.	Handel obwoźny	1
4.	Usługi stolarskie	1
5.	Usługi – mechanika pojazdowa	1

Stróżewo

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel-sklep	2
2.	Usługi transportowe	2
3.	Usługi budowlane	5
4.	Usługi ślusarskie	1
5.	Usługi – mechanika pojazdowa	1

Turze

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel-sklep	1
2.	Handel obwoźny	1
3.	Usługi budowlane	2
4.	Usługi - wyrób nagrobków	1
5.	Usługi transportowe	4

Żabów

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Handel-sklep	4
2.	Gastronomia- bar	1
3.	Handel –sprzedaż odzieży używanej	1
4.	Usługi – ubojnia	1
5.	Usługi fryzjerskie	1
6.	Usługi ślusarskie	8
7.	Handel obwoźny	4
8.	Usługi -pośrednictwo ubezpieczeniowe	2
9.	Usługi niematerialne- informatyczne	1
10.	Produkcja „EUROPA SYSTEMS”	1
11.	Usługi materialne „SKALIMEX-GRANITIW” Sp. z .o. o.	1
12.	Usługi budowlane	15
13.	Biuro Rachunkowe	1
14.	Usługi – mechanika pojazdowa	1
15.	Usługi ślusarskie	7

Rzepnowo

Lp.	Rodzaj działalności prowadzonej na terenie	Liczba podmiotów
1.	Wynajem maszyn i urządzeń budowlanych	1
2.	Działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej	1

Na dotychczasowy stan małej i średniej przedsiębiorczości, jaki występuje na terenach wiejskich gminy Pырzyce wpłynie również zagospodarowanie przez potencjalnych inwestorów terenów, na których opracowany jest już plan zagospodarowania, a także zagospodarowanie terenów położonych w obrębie wsi Nieborowo i Ryszewko, gdzie takie prace są prowadzone.

Stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości to również dobre drogi i inwestycje, które zapoczątkują rozwój infrastruktury towarzyszącej. Wspólnie z mieszkańcami terenów wiejskich opracowane zostały plany odnowy i rozwoju poszczególnych miejscowości.

Identyfikacja problemów

1. brak uzbrojonych terenów pod inwestycje na obrzeżach miasta i niektórych terenach wiejskich,
2. niski poziom przedsiębiorczości, szczególnie na terenach wiejskich,
3. słabo rozwinięta baza przetwórstwa rolno – spożywczego,
4. zbyt wolne tempo tworzenia nowych miejsc pracy,
5. niedostosowanie komunikacji do potrzeb rynku pracy.

Dzisiaj, kiedy w samorządach występują wspólne cele i wspólne działanie w zakresie np., transportu osobowego i kołowego, gospodarki wodno-kanalizacyjnej, oświaty, zdrowia, bezpieczeństwa, rolnictwa, sporcie ,turystyce i rekreacji, a także w przepływie potencjału ludzkiego, należy utworzyć Wspólny Obszar Gospodarczy – taką małą metropolię.

g) SFERA SPOŁECZNA

W strategii rozwoju kapitału społecznego na lata 2011-2020 opracowanej w czerwcu 2010 roku przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego czytamy:

• Kapitał społeczny jest jednym z najistotniejszych czynników wpływających na rozwój społeczny i gospodarczy kraju, a jego rozwój warunkuje przejście od kapitału adaptacji i przetrwania do kapitału rozwojowego. Poziom kapitału społecznego, po zakończeniu okresu transformacji, nie jest wystarczający do realizacji wyzwań rozwojowych stojących przed Polską w kolejnych 20 latach.

• Wzmocnienia wymagają czynniki kapitału społecznego przekładające się na warunki życia i trwałą dobrostan obywateli oraz zrównoważony rozwój kraju, takie jak: zaufanie między ludźmi, poziom aktywności obywatelskiej, umiejętność współpracy i komunikowania, potencjał kulturowy i kreatywny. Tylko wzrost zaufania społecznego, którego poziom należy obecnie do najniższych w Europie, usprawni szeroko pojętą współpracę między ludźmi w Polsce. To także kapitał o charakterze sieciowym, oparty na więziach sięgających poza krąg najbliższych kontaktów.

To wreszcie zdolność do nieszablonowego, kreatywnego działania – samodzielnie i razem.

- Ważnym aspektem kapitału społecznego jest potencjał kulturowy i kreatywny – odgrywający znaczącą rolę w gospodarce opartej na wiedzy, ale warunkujący też innowacyjność – uznawaną coraz częściej za kluczowy mechanizm zmiany i rozwoju. W Polsce kultury nadal nie traktuje się jako wartościowego zasobu rozwojowego.*
- Kapitał społeczny ułatwia dostęp do kapitałów ludzkiego, intelektualnego czy fizycznego; zwiększa efektywność wykorzystania tych kapitałów dla realizacji wspólnych celów; ułatwia równy dostęp wszystkich obywateli do dobra wspólnego.*
- Rozwój kapitału społecznego może mieć pozytywne i negatywne skutki, można mówić o „dobrym” i „złym” kapitale społecznym. Założeniem Strategii jest minimalizowanie przewidywalnych skutków negatywnych, takich jak hermetyczność czy nepotyzm, a wzmacnianie tych aspektów kapitału, które umożliwiają współpracę osób o różnorodnych charakterystykach społeczno-ekonomicznych.*
- Wyzwanie dotyczące wzrostu kapitału społecznego stanowi obszar korelacji i synergii wszystkich zidentyfikowanych w Raporcie Polska 2030 wyzwań strategicznych.*

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego:

Kapitał społeczny to infrastruktura społeczna w postaci instytucji, sieci, norm i przestrzeni, tworząca podstawę dla budowania opartych na zaufaniu relacji społecznych, sprzyjających kooperacji, kreatywności, komunikacji i przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju Polski.

Cel główny:

Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w zrównoważonym rozwoju Polski

Cele strategiczne:

- 1. Zwiększenie kompetencji społecznych, kulturowych, medialnych i informacyjnych obywateli oraz instytucji.*
- 2. Zwiększenie partycypacji oraz wpływu obywateli i społeczności na życie publiczne*
- 3. Poszerzenie przestrzeni dla wysokiej jakości aktywnej komunikacji*
- 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.*
- 5. Utworzenie Spółdzielni Socjalnych, które są formą prawną podmiotu łączącą cechy przedsiębiorstwa oraz organizacji pozarządowej. Działalność spółdzielni ma na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu oraz odbudowanie i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy Pierwsze spółdzielnie powstają w miejscowości Brzesko i Rzepowo.*

Przenosząc cel główny na grunt lokalny należy:

Wydatnie wzmocnić udział kapitału społecznego w zrównoważonym rozwoju gminy Pyrzyce.

Pośród ww. celów strategicznych za najistotniejsze dla gminy Pyrzyce uznajemy następujące cele operacyjne:

Ad. 1

Cel operacyjny:

- 1. Wspieranie edukacji obywatelskiej oraz innych działań służących upowszechnianiu norm i zachowań społecznych sprzyjających współpracy oraz kształtowaniu postaw kreatywnych.**

Kierunki działań:

- Wzmacnianie realizację zawartą w programach nauczania powszechnego i ustawicznego zajęć mających na celu kształtowanie postaw kreatywnych, ukierunkowanych na współpracę oraz kompetencji społecznych.
- Skuteczniejsze wdrażanie programów edukacji obywatelskiej w systemie szkolnym i pozaszkolnym skierowanej do różnych grup wiekowych oraz podnoszenie kompetencji kadr nauczających.
- Wzmacnianie systemu identyfikacji liderów społecznych i wspieranie ich rozwoju, w tym programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego.
- Wspieranie na miarę możliwości nowych społecznych form oświatowych; rozpowszechnienie edukacji pozaformalnej i uczenia się przez całe życie.
- Promowanie i wzmacnianie potencjału kooperacyjnego poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury - szkoła, biblioteka, boisko, świetlica, remiza.

Cel operacyjny:

2. Wspieranie powszechnej edukacji medialnej i informacyjnej

Kierunki działań:

- Skutecznie realizować wprowadzone do programów nauczania zajęcia kształcące kompetencje krytycznego korzystania z treści medialnych i ich analizy.
- Poszukiwanie możliwości wsparcia zwiększonego dostępu do medialnej i informacyjnej edukacji pozaszkolnej i ustawicznej, szczególnie wśród osób w wieku 50+.

Cel operacyjny:

3. Wspieranie edukacji kulturalnej

Kierunki działań:

- Wydatne wspieranie działań z zakresu edukacji kulturalnej i animacji kultury szczególnie dzieci i młodzieży.
- Wzmacnianie wspólnych działań lokalnych instytucji (szkoła-biblioteka-dom kultury) i współpracy przy realizacji programów edukacyjnych.
- Poszerzanie dostępu do oferty kulturalnej.
- Wspieranie działań na rzecz wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem z kultury.
- Wzmocnienie rangi przedmiotów artystycznych w programach szkolnictwa powszechnego poprzez doposażenie pracowni i współpracę ze szkołą artystyczną.

Cel operacyjny:

4. Poprawa jakości kształcenia nauczycieli, animatorów i trenerów

Kierunki działań:

- Wprowadzenie do planów finansowania doskonalenia i doksztalcania nauczycieli zagadnień dotyczących kształtowania kompetencji społecznych, kulturalnych, medialnych i informacyjnych.
- Preferowanie zatrudnienia artystów do nauczania przedmiotów artystycznych w szkolnictwie powszechnym.

Cel operacyjny:

5. Wzmocnienie identyfikacji i tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym

Kierunki działań:

- Tworzenie pozytywnego wizerunku Pyrzyc i Pyrzyczan w kraju i za granicą.
- Tworzenie forów dyskursu na temat tożsamości, dokonań społecznych, sytuacji i ważnych społecznie wydarzeń.

Ad. 2

Cel operacyjny:

1. Zwiększenie przejrzystości i otwartości instytucji publicznych

Kierunki działań:

- Zapewnienie obywatelom powszechnego dostępu do informacji publicznej oraz rzetelnej wiedzy na temat życia publicznego i zasad oraz mechanizmów funkcjonowania gminy i demokracji.
- Zwiększenie udziału obywateli w stanowieniu prawa służące poprawie jego jakości na poziomie lokalnym.
- Zwiększenie zakresu zadań publicznych przekazywanych obywatelom oraz zmniejszenie zakresu uznaniowości we wspieraniu ich realizacji przez samorząd lokalny.
- Usprawnienie działań administracji samorządowej, wzmocnienie mechanizmów współpracy z obywatelami i wzajemnej kooperacji instytucji publicznych na poziomie lokalnym.

Cel operacyjny:

2. Rozwój i wzmocnienie dialogu obywatelskiego i społecznego

Kierunki działań:

- Wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów prawno-instytucjonalnych dotyczących konsultacji społecznych oraz innych form dialogu obywatelskiego na poziomie samorządu.
- Podniesienie jakości debaty publicznej oraz poziomu kultury dialogu obywatelskiego wśród jego uczestników.

Cel operacyjny:

3. Rozwój i wzmocnienie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej

Kierunki działań:

- Ułatwianie stowarzyszania się oraz prowadzenia działalności organizacji społecznych i wprowadzenie nowych form aktywności obywatelskiej.
- Wzmocnienie prywatnych źródeł i mechanizmów finansowania aktywności obywatelskiej, w tym indywidualnej i korporacyjnej filantropii.
- Wspieranie rozwoju i wzmacniania zaplecza społecznego organizacji pozarządowych: liderów, pracowników, członków i wolontariuszy.
- Wspieranie rozwoju partnerstwa lokalnego oraz innych form współpracy gminy z organizacjami społecznymi.

Cel operacyjny:

4. Wzmocnienie integracji społecznej i solidarności społecznej

Kierunki działań:

- Wspieranie tworzenia i wdrażania działań integracji społecznej skierowanej do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym ułatwianie dostępu do nowych technologii oraz wzmacnianie aktywności zawodowej osób wykluczonych społecznie.
- Wspieranie działalności na rzecz dostarczania bezpłatnej i rzetelnej informacji oraz porad prawnych i obywatelskich.

Cel operacyjny:

5. Zwiększenie dostępności i poszerzenie przestrzeni publicznych

Kierunki działań:

- Otwarcie przestrzeni publicznych na wspólne działania; udostępnienie infrastruktury publicznej dla działań obywatelskich.
- Przygotowanie obywateli do wspólnego korzystania z przestrzeni publicznych.

Ad. 3

Cel operacyjny:

1. Wspieranie udziału mediów w kształtowaniu więzi społecznych i demokracji oraz poszerzenie domeny publicznej

Kierunki działań:

- Działanie na rzecz wzmacniania gwarancji wolności, niezależności i pluralizmu mediów oraz wyznaczanie wysokich standardów jakości treści mediów i treści wspieranych ze środków publicznych.
- Wspieranie społecznej partycypacji w tworzeniu i upowszechnianiu treści oraz niezależnych mediów lokalnych i regionalnych.
- Zwiększenie udziału treści edukacyjnych, naukowych i kulturowych w domenie publicznej, zabezpieczenie eksploatacji zasobów w środowisku cyfrowym.
- Poprawa dostępności informacji i danych publicznych.
- Upowszechnienie korzystania z nowoczesnych technologii jako formy debaty społecznej.

Cel operacyjny:

2. Zapewnienie powszechnego dostępu do usług medialnych i zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu

Kierunki działań:

- Wspieranie procesu cyfryzacji przestrzeni medialnej w gminie.
- Inwestycje publiczne (samorządowe) oraz publiczno-prywatne w rozwój infrastruktury i zmniejszenie kosztu dostępu do cyfrowego radia i telewizji oraz Internetu, w szczególności na obszarach wiejskich.
- Wspieranie rozwoju mediów elektronicznych jako rosnącego sektora gospodarki i fundamentu gospodarki opartej na wiedzy i współpracy.

Cel operacyjny:

3. Poprawa komunikacji międzysektorowej i międzyinstytucjonalnej

Kierunki działań:

- Wzmocnienie istniejących platform dialogu.
- Tworzenie przestrzeni gromadzenia i wymiany informacji.
- Wspieranie instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów prywatnych w tworzeniu platform medialnych w celu zwiększania uczestnictwa obywateli w kulturze i życiu społecznym.
- Rozwój infrastruktury kultury i jej dostosowanie do standardów europejskich, w tym wyrównywanie różnicowań w dostępie do kultury.
- Unowocześnienie modelu zarządzania i zwiększenie efektywności działania instytucji kultury.
- Wspieranie włączenia się instytucji kultury do dialogu społecznego, w tym zwiększenie dostępności przestrzeni instytucji i jakości współpracy ze środowiskiem lokalnym.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz świadome kształtowanie i ochrona krajobrazu kulturowego.
- Tworzenie systemów wsparcia dla artystów i twórców (amatorów i profesjonalistów).
- Wzmacnianie systemu identyfikacji talentów i wspieranie ich rozwoju.

Ad. 4

Cel operacyjny:

1. Wzmacnianie potencjału kulturowego

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury kultury i jej dostosowanie do standardów europejskich, w tym wyrównywanie różnicowań w dostępie do kultury.
- Unowocześnienie modelu zarządzania i zwiększenie efektywności działania instytucji kultury.
- Wspieranie włączenia się instytucji kultury do dialogu społecznego, w tym zwiększenie dostępności przestrzeni instytucji i jakości współpracy ze środowiskiem lokalnym.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz świadome kształtowanie i ochrona krajobrazu kulturowego.
- Tworzenie systemów wsparcia dla artystów i twórców (amatorów i profesjonalistów).
- Wzmacnianie systemu identyfikacji talentów i wspieranie ich rozwoju.

Cel operacyjny:

2. Rozwój nowoczesnego sektora kreatywnego

Kierunki działań:

- Rozwój sieci współpracy między środowiskami kultury, nauki i biznesu, wspieranie wdrożeń.
- Upowszechnianie wiedzy o systemie ulg i zachęt finansowych dla przedsiębiorców sektora kreatywnego.
- Promowanie aktywności artystów i animatorów kultury w tworzeniu obszarów działalności gospodarczej.

- Wdrażanie zmian w programach szkół artystycznych do potrzeb sektora kreatywnego.
- Współdziałanie w udostępnianiu treści i ochronie własności intelektualnej.

- Sport, rekreacja, turystyka

Sport.

Krzewienie kultury fizycznej wraz z utrzymaniem obiektów sportowych spoczywają na gminie jako zadania własne. W realizacji tego zadania gminę wspiera:

1. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach,
2. Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i kluby sportowe działające na terenie gminy, które od roku 2011 powinny zwiększyć realizację zadań własnych gminy otrzymując adekwatne do zadań środki finansowe.

W celu zapewnienia warunków do prawidłowego rozwoju psychofizycznego i zdrowotnego wszystkich obywateli Gminy Pyrzyce poprzez wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży, sport i rekreację oraz rehabilitację ruchową został utworzony Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach. Obowiązkiem Ośrodka są zadania wymienione w statucie OSiR oraz utrzymanie na właściwym poziomie technicznym i sanitarnym obiektów administrowanych przez niego.

Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i kluby sportowe działające na terenie gminy to: Liga Obrony Kraju Koło w Pyrzycach, Ludowy Klub Sportowy „Spartakus”, Ludowy Klub Sportowy „Sęp” Brzesko, Ludowy Międzyszkolny Klub Sportowy „Żak” Pyrzyce, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ Płonia” Okunica, Ludowy Zespół Sportowy „Gryf” Nowielin, Miejski Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Pyrzyce, Pyrzycki Klub Olimpijczyka, Uczniowski Klub Sportowy „Kleks” w Pyrzycach, Uczniowski Klub Sportowy „Piaś” w Pyrzycach, Uczniowski Klub Sportowy „Orliki” w Brzesku, Uczniowski Klub Sportowy „Copernicus” w Żabowie, Uczniowski Klub Sportowy „Opty” w Pyrzycach, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddz. Reg. w Szczecinie, Towarzystwo Klub Karate Kamikaze Szczecin, LZS „Goplana” Żabów, Uczniowski Klub Sportowy „Olimp” Mielęcín, Pyrzycki Klub Tenisowy „Pro Tennis”.

Baza sportowa w gminie:

- Stadion Miejski im. Leszka Słoninki w Pyrzycach, który obejmuje: trzy korty tenisowe w złym stanie technicznym, boisko do piłki siatkowej – plażowej, boisko główne – trawiaste, boisko boczne – szutrowe,
- Hala sportowa im. Polskich Olimpijczyków w Pyrzycach,
- Zespół boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012” w Krzemlinie,
- Zespół boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012” przy Zespole Szkół Nr 2 RCKU w Pyrzycach,
- Zespół boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012” przy Zespole Szkół Nr 1 w Pyrzycach,
- Sale sportowe w szkołach na terenie gminy tj. w Publicznym Gimnazjum w Pyrzycach, w Szkole Podstawowej w Żabowie, Mielęcínie, Brzesku i Okunicy, w Zespole Szkół Nr 1 i Zespole Szkół Nr 2 w Pyrzycach,
- Hala sportowa w budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach,
- Boiska piłkarskie z zapleczem socjalnym w Brzesku,
- Boiska piłkarskie z Żabowie,

- Boisko piłkarskie z budynkiem socjalnym w Nowielinie,
- Boisko do piłki nożnej w Nieborowie,
- Boisko sportowe w Rzepnowie,
- Boisko piłkarskie w Okunicy,
- Boisko sportowe w Brzezynie,
- Boisko piłkarskie w Turzu,
- Boisko do piłki siatkowej w Giżynie,
- Boisko do piłki siatkowej plażowej przy ul. Słonecznej w Pyrzycach,
- Kompleks boisk sportowych przy ul. Słonecznej w Pyrzycach,
- Boisko w Pstrowicach,
- Boisko w Stróżewie,
- Boisko przy ul. Rycerza Przybora w Pyrzycach,
- Boisko w Obrominie,
- Boisko w Obojnie,
- Boisko w Czernicach.

Większe imprezy sportowo – rekreacyjne organizowane na terenie gminy:

- Pyrzycka Gala Sportu,
- Gala Zasłużonych i Sławnych dla sportu Ziemi Pyrzyckiej - „Hall of Fame”,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar „Głosu Szczecińskiego”.
- Halowe Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Piłce Nożnej o Puchar Kuriera Szczecińskiego,
- X Międzynarodowy Turniej Dzieci i Młodzików w Zapasach Styl Wolny,
- XI Biegi Gryfitów,
- Biegi Uliczne,
- Turniej Piłki Nożnej Dzieci o Puchar Grzegorza Lato,
- Ogólnopolski Bieg Olimpijski,
- Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Bałtyk – Karkonosze Tour”,
- Sprawni Niepełnosprawnym „Okaż Serce Innym”.

Rekreacja i turystyka.

Gmina Pyrzyce usytuowana jest na ważnym i licznie uczęszczanym szlaku komunikacyjnym. Miasto otoczone jest średniowiecznymi murami obronnymi, fosą oraz wałami.

Chlubę miasta stanowią:

Zachowane mury obronne z bramą (Bańską) i basztami (Sowia, Prochowa, Lodowa, Mnisza, Pijacka), długości 2.000 m, wysokości 7-9 m, których budowę rozpoczęto w XIII wieku.

Wały z XIII w. otaczające miasto na długości 2.250 m.

Kaplica Św. Ducha wybudowana w II poł. XIII w. – obecnie siedziba Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej.

Święta Studnia, wzniesiona w miejscu Świętego Źródła, z którego czerpał wodę Św. Otton podczas chrztu pyrzyczan w 1124 r.

Kościół Św. Maurycego, po raz pierwszy wzmiankowany w 1312 r. Po wojnie (1945) odbudowany.

Kościół poaugustiański na Starym Mieście – najstarszy obiekt sakralny Pyrzyc z drugiej połowy XII wieku wielokrotnie niszczone – obecnie odbudowany.

Ratusz – elementy zabytkowe zachowane na poziomie piwnic obecnej siedziby władz gminy.

Sanktuarium Maryjne w Brzesku z początku XV wieku.

Wymienione zabytki mogą stanowić bazę do dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.

Gmina wyposażona jest w infrastrukturę turystyczną, w tym:

- baza noclegowa – 3 punkty,
- baza żywieniowa – 12 punktów,
- parkingi w mieście,
- przez teren Gminy przebiegają dwa szlaki rowerowe.

Baza rekreacyjna w gminie:

- I etap ścieżki rowerowej od ul. Stargardzkiej do ul. Ciepłowniczej w Pyrzycach,
- Place zabaw na osiedlu w Żabowie, Krzemlinie, przy ul. Mickiewicza w Pyrzycach, Osiedle Słoneczne w Pyrzycach (współfinansowane przez budżet gminy),
- Place zabaw przy przedszkolach publicznych: w Brzezynie, Żabowie, przy ul. Zabytkowej w Pyrzycach, przy ul. Narutowicza w Pyrzycach oraz przy przedszkolu prywatnym w Pyrzycach,
- Place zabaw przy szkołach w gminie: w Ryszewku, przy ul. Poznańskiej w Pyrzycach, w Brzesku,
- Place zabaw w sołectwach: Letnin, Stróżewo, Brzesko, Nowielin, Młyny, Turze, Mielęcín, Rzepnowo, Nieborowo, Obromino, Pstrowice, Mechowo, Krzemlin, Żabów,
- Teren rekreacyjny przy Kościele p.w. M.B. Bolesnej w Pyrzycach – „Staw Złotej Rybki”.

Zadania w zakresie sportu rekreacji i turystyki:

1. Budowa basenu krytego z infrastrukturą towarzyszącą w Pyrzycach.
2. Budowa, rozbudowa i modernizacja boisk sportowo – rekreacyjnych (stref rekreacji dziecięcej) na terenach wiejskich gminy Pyrzyce oraz w mieście.
3. Budowa boisk rekreacyjno - sportowych ogólnodostępnych przy szkołach w Pyrzycach: Szkoła Podstawowa Nr 2, Publiczne Gimnazjum, w Okunicy, w Brzesku, w Żabowie i w Mielęcínie.
4. Zagospodarowanie turystyczne jeziora Miedwie w miejscowościach Giżyn i Turze.
5. Rozwój infrastruktury turystycznej, agroturystyki na terenach wiejskich gminy Pyrzyce.
6. Budowa, doposażenie wiejskich placów zabaw na terenie gminy Pyrzyce.
7. II etap ścieżki rowerowej od ulicy Ciepłowniczej w Pyrzycach do miejscowości Brzesko.
8. Wspieranie imprez sportowych i rekreacyjnych o charakterze masowym.
9. Zagospodarowanie terenów zieleni publicznej, parków wiejskich w miejscowościach m.in. Żabów, Krzemlin, Mielęcín, Mechowo.
10. Rozwój oferty imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych na terenie gminy Pyrzyce, zgodnie z oczekiwaniem odbiorców,
11. Zadania na rzecz wychowania dzieci i młodzieży na tle współczesnych zagrożeń.

KULTURA

Na terenie Gminy Pyrzyce rolę instytucji kultury pełnią Pyrzycka Biblioteka Publiczna i Pyrzycki Dom Kultury oraz stowarzyszenia społeczno – kulturalne, które powinny zwiększyć realizację zadań własnych gminy otrzymując adekwatne do zadań środki finansowe.

Pyrzycka Biblioteka Publiczna posiada na terenie gminy 8 placówek bibliotecznych, w tym 1 filię miejską i 6 filii na wsi.

W mieście funkcjonuje:

- biblioteka główna, która prowadzi działalność w dwóch lokalach:

a) w budynku Kaplicy Św. Ducha przy ul. Zabytkowej mieści się Oddział dla Dorosłych – wypożyczalnia, Dział Tradycji – Muzeum Ziemi Pyrzyckiej, Dział Metodyki oraz administracja,

b) w budynku Pyrzyckiego Domu Kultury prowadzi działalność Oddział dla Dzieci i Młodzieży – wypożyczalnia i czytelnia oraz czytelnia dla dorosłych.

- filia miejska „Sady” w budynku świetlicy Spółdzielni Mieszkaniowej „Słoneczna”.

Filie wiejskie biblioteki:

- Okunica w budynku świetlicy wiejskiej (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych),

- Żabów w budynku Przedszkola Publicznego (wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży),

- Brzesko w lokalu udostępnionym przez Parafię Rzymskokatolicką (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych oraz czytelnia),

- Mielęcín w budynku świetlicy wiejskiej (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych oraz czytelnia),

- Ryszewko w budynku Szkoły Podstawowej (wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży),

- Krzemlin w budynku świetlicy wiejskiej (wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych, czytelnia oraz Centrum Kształcenia „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich”).

W agendach Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej organizuje się wiele różnorodnych form pracy kulturalno – oświatowej: spotkań autorskich, konkursów, lekcji bibliotecznych, wycieczek, zajęć plastycznych i wystaw.

Pyrzycki Dom Kultury – placówka, w której pracuje się na rozwoju pyrzyckiej kultury i jej rozpowszechniania. Jego podstawowym założeniem jest praca w dziedzinie edukacji artystycznej dzieci, młodzieży i dorosłych.

Stałe formy działalności Pyrzyckiego Domu Kultury:

1. Upowszechnianie tańca i muzyki:

- a) Zespół Pieśni i Tańca „Pyrzyce”,
- b) Regionalny Zespół Śpiewaczy „Kresowianka”,
- c) Zespół Wokalny „Poetica”,
- d) Zespół Wokalny „Seniorita”,
- e) Grupa Wokalna „Young Stars”,
- f) Kapela Irlandzka „From Pyritz”,
- g) Kapela Ludowa „Pyrzyczenie”,
- h) Zespół Śpiewaczy „Jaworek”,
- i) Zespół Śpiewaczy „Wrzos”,
- j) Zespół Śpiewaczy „Pyrzyczanka”,
- k) Zespół Rockowy Empty Space,
- l) Grupa Teatralna „Gry – Maski”,
- m) Szkoła Tańca „Flesz”,
- n) Zespół kameralny „Adagio”.

2. Upowszechnianie plastyki:

- a) pracownia plastyczna i sztuki użytkowej,
- b) pracownia grafiki komputerowej, fotografii i filmu.

3. upowszechnianie umiejętności politechnicznych i dziennikarstwa:

- a) pracownia elektroakustyki,
- b) grupa reporterska „Qltura”,
- c) program społeczno – kulturalny „Spichlerz”,
- d) organizacja imprez.

W Pyrzyckim Domu Kultury odbywają się również zajęcia indywidualne, do takich należą:

- 1) zajęcia wokalne – indywidualna nauka śpiewu (emisja, dykcja, intonacja),
- 2) zajęcia umuzykalniające – rozwijanie muzykalności małych dzieci oraz pobudzanie i rozwój ich zainteresowań muzycznych,
- 3) spotkania muzyczne w Domu Opieki Społecznej,
- 4) indywidualna nauka gry na skrzypcach, pianinie, akordeonie, gitarze.

Stowarzyszenia społeczno – kulturalne działające na terenie Gminy Pyrzyce:

Europejski Klub Seniora w Pyrzycach, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży w Pyrzycach, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Pyrzycach, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Powiatowy w Pyrzycach, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Oddział Terenowy w Pyrzycach, Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Pyrzycach, Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Krokus”, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Koło Nr 12 w Pyrzycach, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Pyrzycka, Stowarzyszenie Romów „PATRA” w Pyrzycach, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Pyrzycach, Fundacja Nauki i Kultury im. Łucji Borkowskiej w Pyrzycach, Stowarzyszenie „Aktywni zawsze” w Żabowie.

Większe imprezy kulturalne organizowane na terenie Gminy Pyrzyce:

- Pyrzyckie Spotkania z Folklorem,
- Festiwal Pierogów i Chleba,
- Rejonowy Przegląd Muzycznych Zespołów Ludowych, Instrumentalistów i Gawędziarzy,
- Pyrzyckie Lato Artystyczne,
- Spotkania autorskie,
- Wystawy rocznicowe,
- Edycje Konkursów Nasze Kulinarne Dziedzictwo,
- ZOOM Pyrzycka Fotografia Roku.

Zadania w zakresie kultury:

- Wspieranie lokalnych organizacji kulturalnych działających na terenie gminy Pyrzyce.
- Rozbudowa, modernizacja wraz z zakupem wyposażenia świetlic wiejskich na terenie gminy Pyrzyce.
- Podwyższenie rangi imprez kulturalnych i wzbogacenie oferty kulturalnej jako elementów promocji gminy i poprawy atrakcyjności turystycznej gminy.
- Popularyzowanie wiedzy o historii i tradycji regionu, rozwijanie wymiany międzynarodowej kulturalnej.
- Tworzenie bogatej oferty kulturalnej o randze lokalnej skierowanej szczególnie do mieszkańców gminy Pyrzyce, zgodnie z ich oczekiwaniem.

- Zakończenie prac w budynku Pyrzyckiego Domu Kultury – klubokawiarnia.
- Przystosowanie budynku biblioteki przy ul. Zabytkowej na potrzeby muzeum.

System wdrażania:

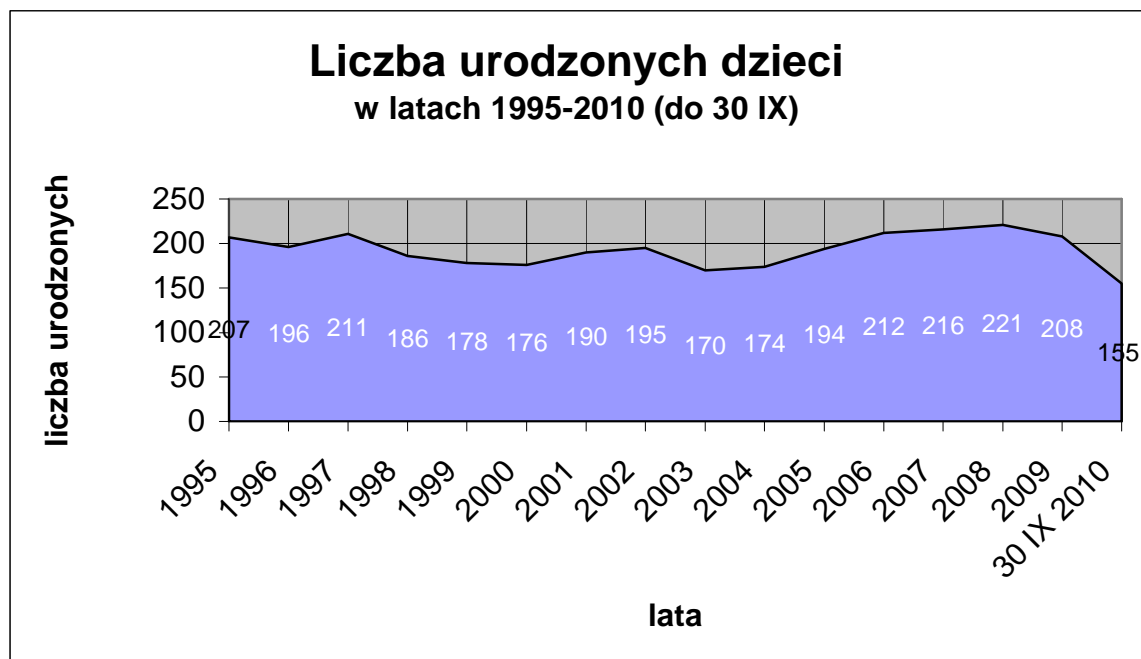
Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Pyrzyce syntetyzuje zadania, które mogą zostać zrealizowane przy wsparciu budżetu gminy jak również poprzez sporządzanie i składanie wniosków o przyznanie dofinansowania ze środków pomocowych Unii Europejskiej i programów rządowych.

-EDUKACJA I OŚWIATA

W zakresie edukacji i oświaty gmina realizuje politykę Państwa. Ustawowo odpowiada za warunki ekonomiczne i administracyjne oraz bazę szkół do trzeciego gimnazjalnego poziomu włącznie.

Sieć placówek oświatowych jest zależna od wieku, liczby i miejsca zamieszkania dzieci i młodzieży w Gminie Pyrzyce. Liczba ta od 1994 roku do 2009 waha się od 170 do 221 urodzeń w roku. Różnica rzędu 51 dzieci szczególnie na terenie wiejskim powoduje trudność w utrzymaniu optymalnej liczby uczniów w klasach.

Urodzenia w latach 1994 – 2009 obrazuje wykres:

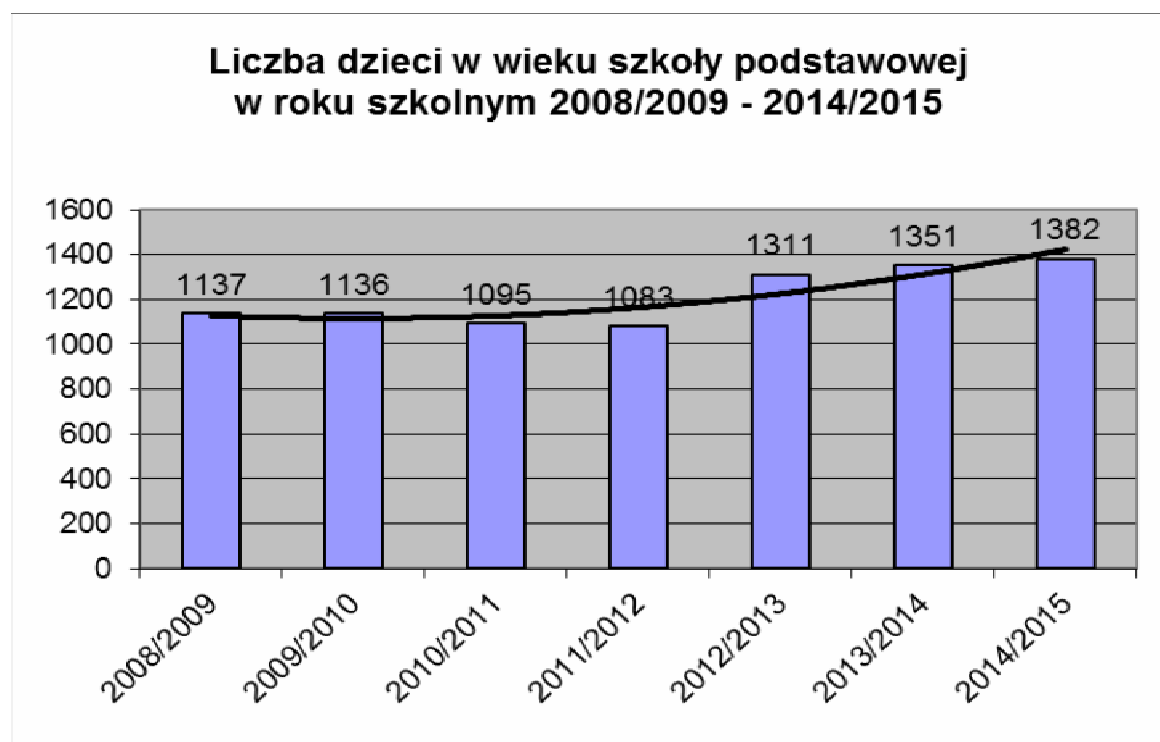
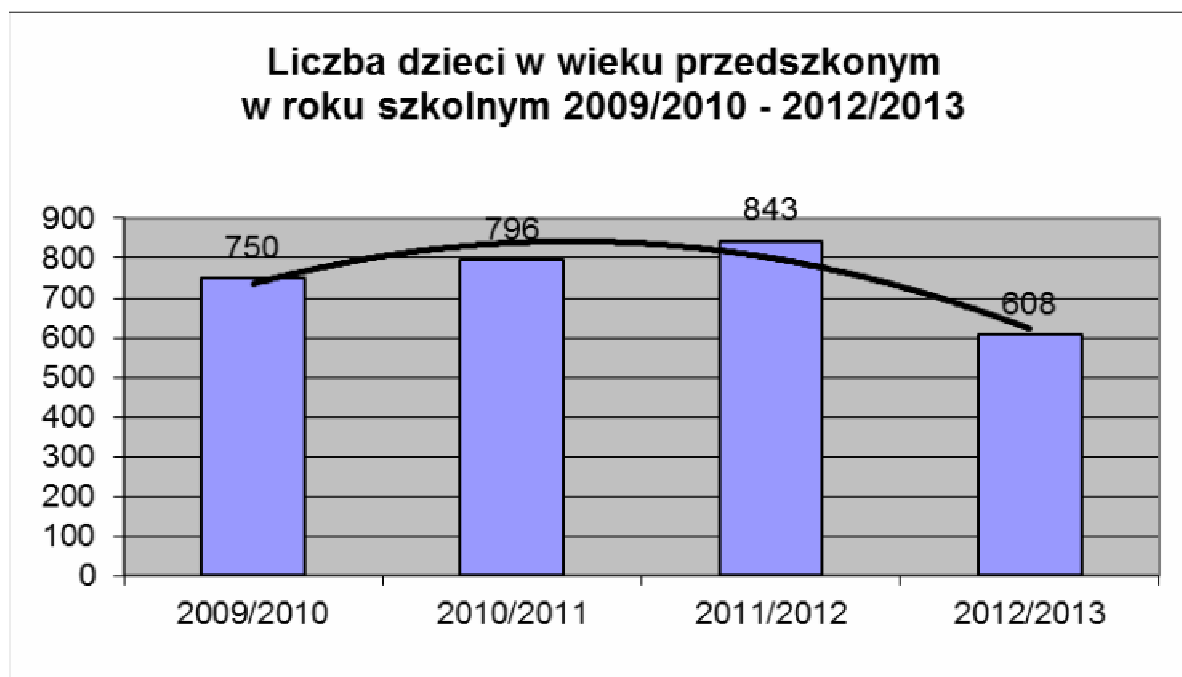
Na terenie Gminy Pyrzyce w roku szkolnym 2010/2011 znajduje się: czteroletnia i sześcioletnia szkoła muzyczna do której uczęszcza odpowiednio 42 i 68 uczniów, jedno Publiczne Gimnazjum do którego uczęszcza 591 uczniów, dwadzieścia cztery oddziały przedszkolne z tego trzy w jednym przedszkolu niepublicznym, trzynaście w czterech przedszkolach publicznych, jeden w punkcie przedszkolnym, a pozostałe przy szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2010/2011 rocznym przygotowaniem do obowiązku szkolnego objętych jest 206 dzieci. Do przedszkoli uczęszcza ponadto 332 młodszych dzieci w tym 70 do placówki niepublicznej. Do pięciu prowadzonych przez gminę szkół podstawowych uczęszcza 1069 uczniów.

W Gminie Pyrzyce w roku szkolnym 2010/2011 opieką przedszkolną objętych jest praktycznie 100% dzieci w wieku 6 lat oraz 63,72% dzieci w wieku 3-5 lat.

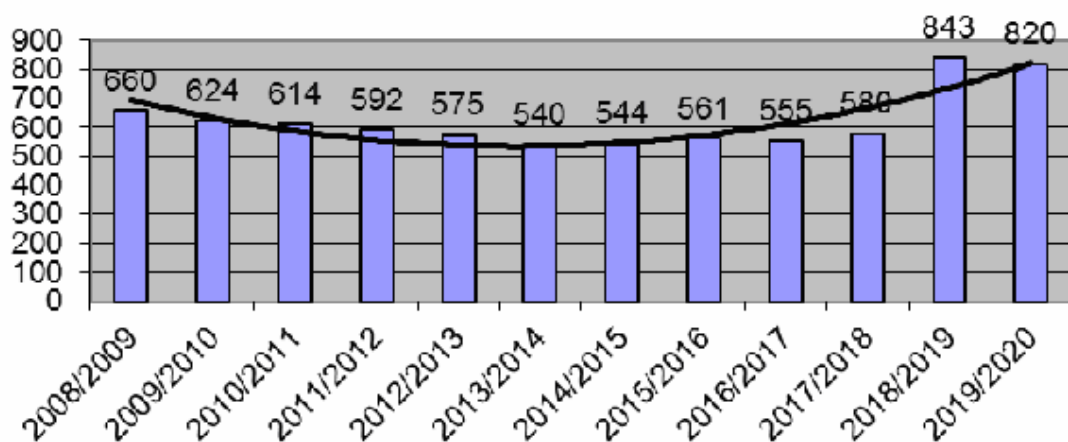
Od roku szkolnego 2012/2013 dzieci 6 letnie będą uczęszczały do szkół podstawowych. Do tego czasu gmina musi dostosować ich bazę do wieku tej grupy uczniów oraz lokale szkół do powiększonej liczby uczniów w kolejnych sześciu latach. Poczynając od roku szkolnego 2012/2013 z przedszkoli ubędą dzieci w wieku 6 lat. Stworzy to możliwość przyjęcia znacznie więcej dzieci w wieku 3 i 4 lat.

Do roku szkolnego 2018/2019 w wieku gimnazjalnym będzie od 540 w roku 2013/2014 do 580 uczniów w roku 2017/2018. W latach 2018/2019 i 2019/2020 będzie w tym wieku 843-820 uczniów.

Poniższe wykresy obrazują:

Liczba dzieci w wieku szkoły gimnazjalnej w roku szkolnym 2008/2009 - 2019/2020

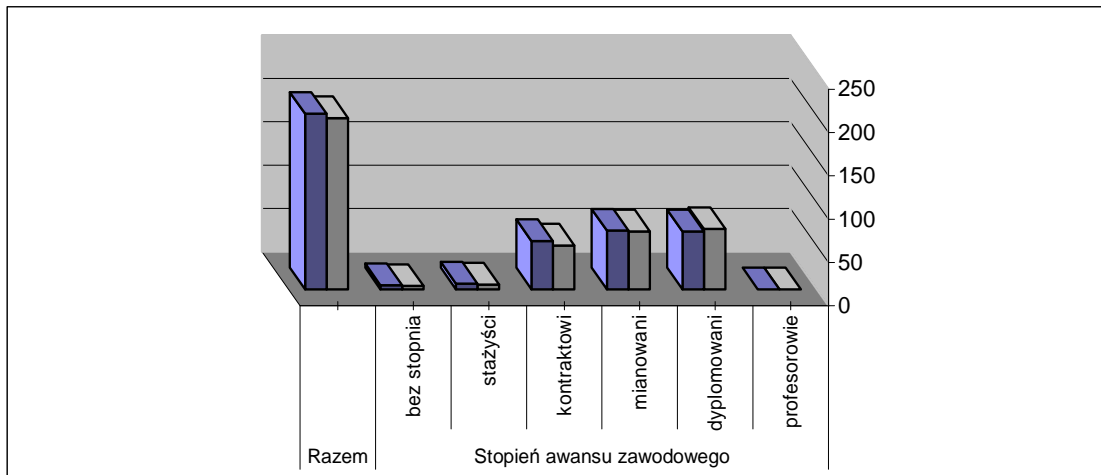

Różnica między ilością zamieszkałych dzieci i młodzieży, a liczbą uczniów uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Pyrzyce wynika z kierowania ich do szkoły podstawowej (4-6 klasa) i gimnazjum (1-3 klasa) w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym w Pyrzycach oraz do szkół poza gminą Pyrzyce.

Jednocześnie ze zmianami organizacyjnymi wdrażana jest zmiana programów nauczania. Wymagać będzie to dostosowania warsztatu pracy nauczycieli i ich kwalifikacji do zmieniających się wymagań. Jeszcze większego znaczenia nabiera konieczność właściwego i z wyprzedzeniem doskonalenia kadr oraz wyposażenia sal lekcyjnych, pracowni i bibliotek.

W roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 struktura kwalifikacji pełnozatrudnionych nauczycieli w gminnych szkołach przedstawia się następująco:

Rok szkolny	Razem	Stopień awansu zawodowego					
		bez stopnia	stażyści	Kontraktowi	mianowani	Dyplomowani	profesorowie
2009/2010	203	5	7	56	68	67	0
2010/2011	198	4	6	51	67	70	0

Planując sieć szkół należy uwzględnić stan demograficzny oraz fakt przemieszczania się mieszkańców. Dla pełnego zaspokojenia potrzeb obywateli na usługi edukacyjne w tym szkolne i przedszkolne coraz większego znaczenia nabiera współpraca między różnymi samorządami, a w szczególności gmin w regionie. Konieczne jest poszukiwanie płaszczyzny politycznej i administracyjnej kształtowania takiego sieci szkół aby granice administracyjne nie wymuszały decyzji partykularnych, nieodwracalnych w tym zakresie.

Wzrastająca liczba dzieci i uczniów wymagających wczesnego wsparcia w rozwoju oraz specjalnego nauczania i fakt nie nadążania za tymi potrzebami specjalistycznych instytucji powoduje konieczność podjęcia się tego obowiązku przez gminę. Niezbędne będą do tego celu zwiększone środki oraz specjalistyczna kadra.

Uwarunkowania ekonomiczne i konieczność jak najefektywniejszego wykorzystania środków jakimi będzie gmina dysponowała oraz dążenie do jak najwyższego poziomu nauczania, a przede wszystkim do wysokiego ogólnego rozwoju ucznia, wymuszać będą konieczność kierowania środków do szkół, które zagwarantują taki efekt.

Jednocześnie w ramach możliwości prawnych i materialnych rozwijana będzie działalność edukacyjna i oświata wychodząca naprzeciw współczesnym oczekiwaniom oraz możliwościom dzieci i rodziców.

Stan techniczny obiektów oświatowych jest zróżnicowany. Zdecydowanie najpilniejszej modernizacji wymaga baza Publicznego Gimnazjum przy ul. Rejtana. Konieczne jest również wybudowanie dla największej szkoły w powiecie pyrzyckim boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Pyrzychach.

OPIEKA SPOŁECZNA

Kierunki rozwoju pomocy społecznej w Gminie Pyrzyce na lata 2011-2020

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu wspomaganie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez prowadzenie działań, które zapobiegają dysfunkcjom osób i rodzin oraz doprowadzają je do osiągnięcia pełnej aktywności społecznej. Tak postawione przed pomocą społeczną zadania wymagają:

- **wdrażania nowoczesnych procesów wychodzenia z kręgu pomocy społecznej,**
- **wykorzystania elementów ekonomii społecznej w działaniach zmierzające do rozwoju inicjatyw samopomocowych jak też w ramach projektów pośrednio lub bezpośrednio ukierunkowanych na podjęcie pracy przez jej klientów (np. Centra Integracji Społecznej, spółdzielnie socjalne),**

- nowoczesnego systemu kształcenia kadry pomocy społecznej.

Ekonomię społeczną można ująć jako dziedzinę aktywności społecznej nie przynależnej rynkowi i państwu. Ekonomia społeczna oparta na wartościach solidarności, partycypacji i samorządności, odgrywa kluczową rolę w społecznym rozwoju lokalnym. Pozwala wykorzystywać zasoby ludzkie w sposób komplementarny do sektora prywatnego i publicznego, zapobiega wykluczeniu społecznemu i łagodzi napięcia społeczne. Mówiąc szerzej: ekonomia społeczna wspomaga proces budowania społeczeństwa obywatelskiego. Ekonomia społeczna odpowiada też priorytetom Unii Europejskiej: spójności społecznej, pełnemu zatrudnieniu i walce przeciwko biedzie, demokracji uczestniczącej, lepszemu zarządzaniu oraz stabilnemu rozwojowi. Ekonomia społeczna opiera się na założeniu, że ludzie chcą i potrafią współpracować na rzecz wspólnego dobra oraz udowadnia, że ważne społecznie wartości, takie jak np. sprawiedliwość społeczna czy wspieranie słabszych można realizować poprzez uczestnictwo w rynku, m.in. dzięki odwołaniu się do świadomości konsumenckiej. Nadrzędną funkcją ekonomii społecznej jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Jednakże ekonomia społeczna spełnia ponadto wiele istotnych prorozwojowych funkcji, m.in.:

- tworzy materialną bazę dla działania organizacji obywatelskich,
- promuje alternatywne formy kredytowania,
- wzmacnia kapitał społeczny,
- służy regeneracji lokalnej przestrzeni publicznej,
- sprzyja urzeczywistnieniu idei obywatelskości,
- ułatwia reformowanie sektora usług publicznych.

Ekonomia społeczna definiowana jest jako obszar, w którym wzajemnie przenikają się: sektor publiczny, sektor prywatny i tzw. trzeci sektor. Tym samym stanowi uzupełnienie luki, jaka powstaje między wymienionymi sektorami oraz odpowiedź na potrzeby realizacji celów społecznych, które nie są, bądź nie mogą być zaspokojone przez państwo czy rynek.

Ośrodek Pomocy Społecznej na dzień 31 grudnia 2009 r. udzielił następującego wsparcia osobom i rodzinom najuboższym:

1. Pomoc społeczna:

Pomocą objęto rodziny z uwagi na :

1. Bezrobocie	408 rodzin,
2. Niepełnosprawność	301 rodzin,
3. Sieroctwo	1 rodzina,
4. Ubóstwo	519 rodzin,
5. Alkoholizm	79 rodzin,
6. Bezdomność	38 osób,
7. Zdarzenie losowe	4 rodziny

2. Świadczenia rodzinne:

- przyznano **1465** rodzinom.

3. Dodatki mieszkaniowe:

- przyznano **368** rodzinom.

4. Fundusz alimentacyjny:

- przyznano **182** rodzinom.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, w szczególności poprzez:

- zapewnienie zabezpieczenia finansowego osobom i rodzinom pozbawionym dochodów lub o niskich dochodach,
- udzielanie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym skutkami patologii społecznej,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb, itp.

PROFILAKTYKA I DZIAŁANIA NA RZECZ WYCHODZENIA Z KRĘGU POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1 Działanie: Działania informacyjne i profilaktyczne

Cel:

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji grup i osób szczególnie zagrożonych
- upowszechnianie wiedzy o metodach i sposobach przeciwdziałania problemom społecznym

Trudna sytuacja wielu osób i rodzin, rosnące bezrobocie i ubóstwo, to niektóre z przyczyn narastania problemów społecznych, w tym patologii społecznych, przemocy domowej, zaniedbania słabszych członków społeczności.

Konieczna jest zatem szeroka informacja o prawach i możliwościach osób zagrożonych społeczną marginalizacją oraz podejmowanie działań zapobiegających niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Lp	Przedsięwzięcia/zadania	Lata	Podmiot uprawniony
1.	Opracowanie programów informacyjno - integracyjnych dla różnych grup społecznych	2011 - 2020	Gmina Pyrzyce , OPS Pyrzyce
2 .	Wdrożenie i realizacja programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce	2011 - 2020	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach
3 .	Aktywizacja i zagospodarowanie potencjału ludzi starych i niepełnosprawnych	2011 – 2020	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach PUP Pyrzyce, PO Kapitał Ludzki

1.2. Działanie: Wspieranie procesów wychodzenia z kręgu pomocy

Cel:

- rozwijanie różnych form aktywności na rzecz wychodzenia z kręgu pomocy społecznej
- zwiększenie liczby osób i rodzin usamodzielnionych w wyniku pracy socjalnej

Jednym z podstawowych celów pomocy społecznej jest doprowadzenie osób i rodzin do ich życiowego usamodzielnienia. Osiągnięcie tego celu wymaga współpracy i zaangażowania w ten proces zarówno samych zainteresowanych jak też instytucji i przedstawicieli władz lokalnych, dzięki czemu podejmowane działania będą spójne i możliwie optymalne. Wskazane jest zatem konstruowanie programów dla różnych grup osób objętych pomocą i wspieranie ich w procesie usamodzielniania.

Lp.	Przedsięwzięcia/zadania	Lata	Podmiot uprawniony
1.	Stymulowanie aktywności własnej na rzecz wychodzenia z kręgu pomocy społecznej	2011-2020	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, POKL
2.	Promowanie i wdrażanie alternatywnych form pracy z klientem w środowisku poprzez: - zatrudnienie asystentów rodzinnych, - kontynuacja projektu systemowego „Nowa szansa”, - opracowywanie i wdrażanie nowych projektów	2011-2020	Gmina Pyrzyce Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, POKL, środki zewnętrzne
3.	Inicjowanie, tworzenie i partnerstwo w procesie systemu ekonomii społecznej (Centrum Integracji społecznej, spółdzielnie socjalne)	2011-2020	Gmina Pyrzyce Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, POKL, środki zewnętrzne

ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY POMOCY SPOŁECZNEJ

2.Działanie:

Przedsięwzięcia inwestycyjne i rozszerzenie środowiskowych form pomocy społecznej

- Cel:**
- rozwój alternatywnych wobec instytucji form pomocy
 - zwiększenie dostępności usług socjalnych

Infrastruktura pomocy społecznej w zakresie środowiskowych form pomocy odgrywa znaczącą rolę w całym procesie pomagania, pozwalając na wspieranie osób i rodzin w ich miejscu zamieszkania. Nowoczesna pomoc społeczna zakłada szeroki rozwój oferty środowiskowej dla różnych grup osób. Wskazane byłoby pozyskiwanie środków z różnych źródeł, przeznaczonych na dofinansowanie programów nastawionych na rozwiązywanie problemów społecznych.

Aktualnie brak również w naszym regionie mieszkań chronionych oraz alternatywnych miejsc stałego pobytu (np. wspólnot mieszkaniowych) dla osób potrzebujących.

Lp	Przedsięwzięcia/zadania	Lata	Podmiot uprawniony
1.	Utworzenie i działalność punktu interwencji kryzysowej działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Pyrzycach	2011-2020	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, GKRPA, POKL
2 .	Utworzenie i działalność Centrum Integracji Społecznej	2011-2020	Gmina Pyrzyce Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, GKRPA, w partnerstwie z gminami Powiatu Pyrzyckiego, POKL
3 .	Rozwój lokalnych form wsparcia i pomocy środowiskowej (w tym między innymi świetlic, klubów, dziennych domów pomocy społecznej, usług)	2011-2020	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, GKRPA, POKL
4.	Utworzenie w gminie mieszkań chronionych oraz alternatywnych miejsc stałego pobytu dla osób potrzebujących	2011-2020	Gmina Pyrzyce, środki zewnętrzne
5.	Tworzenie lokalnej infrastruktury dla osób bezdomnych	2011-2020	Gmina Pyrzyce, OPS Pyrzyce, partnerstwo gmin Powiatu Pyrzyckiego, organizacji, stowarzyszeń, środki zewnętrzne

EDUKACJA I ROZWÓJ KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ

3.1. Działanie: Rozwój systemu doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej

Cel:

- aktualizacja wiedzy i doskonalenie umiejętności pracowników pomocy społecznej
- poszerzenie wiedzy kadry pomocy społecznej w zakresie standardów obowiązujących w Unii Europejskiej
- zwiększenie sprawności i skuteczności działań instytucji pomocy społecznej.

Skutki intensywnych przemian społeczno-gospodarczych stawiają przed służbami pomocy społecznej nowe, coraz bardziej skomplikowane zadania a od kadry pomocy społecznej wymagają permanentnego doskonalenia warsztatu zawodowego. Zakres zadań kadry pomocy społecznej jest ściśle związany z profesjonalnym wspomaganie osób i rodzin, zapobieganiem procesowi marginalizacji i przeciwdziałaniem negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym. Tak szerokie ujęcie zadań wymaga profesjonalnego przygotowania zawodowego, adekwatnego do zmieniającej się rzeczywistości. Już dziś ujawnia się zapotrzebowanie na nowy typ pracownika socjalnego, jako m.in. aktywnego inicjatora programów społecznych, animatora życia społecznego i organizatora lokalnej społeczności. Z tego powodu

kadra pomocy społecznej to grupa zawodowa wymagająca specjalistycznego wykształcenia, które pozwoli sprostać społecznym oczekiwaniom, stawianym obecnie przed pomocą społeczną.

Lp.	Przedsięwzięcia/zadania	Lata	Podmiot uprawniony
1.	Udział w cyklicznych szkoleniach doskonalących warsztat pracy socjalnej	2011-2020	Gmina Pyrzyce, Program Operacyjny Kapitał ludzki
2.	Udział kadry pomocy społecznej w kursów podnoszących kwalifikacje	2011-2020	Gmina Pyrzyce, Program Operacyjny Kapitał ludzki
3.	Pozyskiwanie środków finansowych na organizację, udział w szkoleniach	2011-2020	Gmina Pyrzyce, Program Operacyjny Kapitał ludzki

Budownictwo socjalne

Budownictwo mieszkaniowe stanowi jeden z najbardziej nurtujących problemów w gminie Pyrzyce. Brak mieszkań dla najuboższych jest powszechnie postrzegany jako ogromny problem społeczny. Obowiązujące przepisy przewidują zakaz eksmisji donikąd, co przy braku wystarczającej liczby lokali socjalnych oraz pomieszczeń tymczasowych powoduje wstrzymanie wykonywania wyroków sądowych na całe lata i roszczenia odszkodowawcze właścicieli wobec gminy. Bezpośrednie działania w zakresie udzielania pomocy mieszkaniowej najuboższym realizowane są na poziomie lokalnym przez jednostki samorządu terytorialnego, zwłaszcza przez gminy. Kwestię tę regulują: ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego art. 4- nakłada na gminy obowiązek tworzenia warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym art. 7 ust. 1 pkt. 7 w szczególności obejmuje gminne budownictwo mieszkaniowe jako zadanie własne.

Nadrzędnym celem strategicznym jest stworzenie warunków do właściwego i sprawnego realizowania zadań ustawowych Gminy w zakresie zapewniania lokali socjalnych i zamiennych oraz zaspakajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Na bazie obowiązujących przepisów prawa tworzone są odpowiednie regulacje prawne na poziomie prawa lokalnego. W dniu 29 czerwca 2006 roku Rada Miejska w Pyrzycach podjęła Uchwałę Nr LII/418/06 w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Pyrzyce, która ustala kryteria jakie muszą spełnić osoby ubiegające się o przydział lokalu z zasobów Gminy Pyrzyce. W celu zapewnienia społecznej kontroli nad rozpatrywaniem wniosków złożonych przez osoby ubiegające się powołana została Zarządzeniem nr 293 Burmistrza Pyrzyc z dnia 19 października 2007 roku Społeczna Komisja Mieszkaniowa natomiast Zarządzeniem nr 294 Burmistrza Pyrzyc z dnia 19 października 2007 roku przyjęty został regulamin pracy Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Funkcjonowanie Komisji zapewnia wnikliwą weryfikację złożonych wniosków, które stanowią podstawę do podejmowania dalszych działań związanych planowaniem inwestycji w tym zakresie jak również poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.

Stan techniczny budynków mieszkalnych położonych na terenie miasta Pырzyce ma znaczący wpływ na konieczność budowy lokali socjalnych. Dla zachowania przejrzystości dokonano podziału na budynki położone na terenie miasta i wsi.

Miasto-

I.p.	Położenie budynku przy ul:	Stan techniczny budynku	Uwagi
1.	1-go Maja 1	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
2.	1-go Maja 2	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
3.	1-go Maja 3	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
4.	1-go Maja 4	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
5.	1-go Maja 6	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
6.	1-go Maja 8	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
7.	1-go Maja 10	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
8.	1-go Maja 12	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
9.	1-go Maja 14	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
10.	Ks. Barnima	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
11.	Szkolna 32	średni	
12.	Szkolna 38	średni	
13.	Krótką nr 5	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
14.	Krótką 8	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
15.	Dąbrowskiego 8	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
16.	Dąbrowskiego 14	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy

17.	Kilińskiego 1	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
18.	Kilińskiego 2	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
19.	Kilińskiego 3	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
20.	Kilińskiego 4	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
21.	Kilińskiego 6	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
22.	Kilińskiego 9	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy
23.	Bogusława 4	średni	Budynek po kapitalnym remoncie przeprowadzonym przez gminę w 1998 roku , występuje zawilgocenie piwnic i ścian parteru
24.	Bogusława 5	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy- remont dachu 2009
25.	Bogusława 6	zły	Woda w piwnicy , zawilgocenie ścian
26.	Bogusława 7	dobry	Budynek remontowany ze środków Wspólnoty oraz gminy- remont ocieplenia 2008-2009
27.	Bogusława 8	Średni	
28.	Bogusława 9	średni	Przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy
29.	Bogusława 10	Dobry	
30.	Bogusława 11	średni	przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy
31.	Bogusława 12	zły	Przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy, zawilgocone podpiwniczenie

32.	Bogusława 14	zły	Przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy, zawilgocone podpiwniczenie
33.	Bogusława 16	zły	Przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy, zawilgocone podpiwniczenie
34.	Bogusława 17	zły	Wymaga remontu dachu, klatki schodowej
35.	Bogusława 18	zły	Przy blokadzie kanalizacji miejskiej woda w piwnicy, zawilgocone podpiwniczenie
36.	Bogusława 19	zły	
37.	Bogusława 21	zły	Remont kapitalny dachu, klatek schodowych, schodów
38.	Bogusława 22	średni	
39.	Bogusława 23	zły	Remont kapitalny dachu, schodów, klatki schodowej
40.	Bogusława 24	średni	
41.	Bogusława 26	średni	
42.	Bogusława 28	średni	
43.	Dworcowa 1	średni	
44.	Dworcowa 3	średni	
45.	Dworcowa 9	zły	Remont kapitalny dachu, klatki schodowej, drzwi wejściowych
46.	Dworcowa 21	średni	
47.	Poniatowskiego 5	średni	
48.	Plac Wolności 2	dobry	
49.	Narutowicza 1	dobry	
50.	Narutowicza 8	dobry	Wymiana poszycia dachu 2009 – środki Wspólnoty
51.	Stargardzka 20	średni	
52.	Wojska Polskiego 3	średni	

53.	Niepodległości 6	średni	
54.	Niepodległości 36	średni	
55.	Niepodległości 38	średni	
56.	Niepodległości 40	średni	Obowiązkowy demontaż eternitu, okien, instalacji kanalizacyjnej
57.	Głowackiego 7	dobry	
58.	Głowackiego 9	dobry	
59.	Głowackiego 37	zły	Zawilgocenie piwnic i parteru, remont dachu, wymiana okien, wymiana instalacji.
60.	Górna 3	Bardzo zły	Przeznaczony do rozbiórki decyzją PINB
61.	Lipiańska 33	dobry	Remontuje Wspólnota ze środków własnych
62.	Warszawska 9	średni	Zawilgocone piwnice
63.	Kościuszki 1	średni	Bieżące naprawy
64.	Kościuszki 10	dobry	Bieżące naprawy
65.	Szczecińska 18	średni	Bieżące naprawy
66.	Rycerza Przybora 13	średni	Bieżące naprawy
67.	Obojno 1	dobry	Bieżące naprawy
68.	Obojno 15	dobry	Bieżące naprawy
69.	Obojno 13	dobry	Bieżące naprawy
70.	Obojno 5	średni	Bieżące naprawy
71.	Obojno 9	dobry	Bieżące naprawy

Źródło: PPM Spółka z.o.o

Z przeprowadzonej analizy wynika, że na terenie miasta **48,6%** budynków znajduje się w stanie dobrym, co jest w przeważającej części zasługą Wspólnot Mieszkaniowych wykonujących remonty budynków ze zgromadzonego funduszu remontowego, w którym ma swój udział również Gmina, **34,7%** znajduje się w stanie średnim natomiast **16,7 %** w stanie złym.

Teren wiejski

L.p.	Położenie budynku	Stan techniczny	Uwagi
1.	Brzesko nr 59	średni	Wymiana okien, instalacji c.o.
2.	Brzesko nr 126	zły	Przeznaczony do rozbiórki decyzja PINB
3.	Brzezin nr 15	dostateczny	Przeznaczony do wykonania prac remontowych decyzją PINB
4.	Brzezin nr 31		
5.	Krzemlin nr 23	dobry	Remontowany ze środków wspólnoty
6.	Krzemlin nr 32		
7.	Krzemlin nr 39	zły	Remont dachu wykonany w 2009 roku przez PPM wymaga dalszego remontu w postaci wymiany okien, instalacji elektrycznej
8.	Młyny 10	dobry	
9.	Nieborowo nr 45	zły	Remont dachu
10.	Nowielin nr 3	dobry	Remont dachu
11.	Nowielin nr 7	średni	Remont dachu
12.	Nowielin nr 18	dobry	Remont dachu
13.	Nowielin nr 30	średni	Remont dachu
14.	Nowielin nr 43	średni	Remont dachu
15.	Okunica nr 40	średni	Decyzją PINB przeznaczony do remontu
16.	Okunica nr 41	średni	Remont dachu, malowanie klatki, wymian stolarki okiennej
17.	Okunica nr 42	średni	Remont dachu i docieplenie budynku, odprowadzenie wód opadowych
18.	Pstrowice nr 3	średni	Remont dachu
19.	Pstrowice nr 19	średni	Remont dachu
20.	Turze nr 27	dobry	Wykonanie przyłącza wod-kan do lokali, remont klatki schodowej

21.	Turze nr 43	dobry	Bieżące naprawy
22.	Żabów nr 87	średni	Wykonanie instalacji kanalizacyjnej
23.	Żabów nr 59	dobry	Bieżące naprawy
24.	Żabów nr 74	średni	Remont dachu
25.	Żabów nr 77	zły	Remont kapitalny
26.	Żabów nr 71	dobry	Docieplenie budynku
27.	Żabów nr 30	zły	Remont dachu, docieplenie budynku, podłączenie do kanalizacji
28.	Turze 44	Zły	Do rozbiórki
29.	Turze 16	zły	Do rozbiórki

Badając stan techniczny budynków położonych na terenie wiejskim należy stwierdzić, że **30,2%** zasobu znajduje się w stanie dobrym, **46,2%** w stanie średnim i aż **23,6%** w stanie złym. Koszt ich modernizacji obciążać będzie budżet Gminy, ze względu na ich stopień zużycia. Nieruchomości te zostały przejęte na własność Gminy w wyniku komunalizacji mienia ogólnonarodowego przekazanego na Skarb Państwa przez rolników w zamian za rentę oraz przejęte od ANR w związku z likwidacją pegeerów. Mienie to z chwilą przejęcia znajdowało się w złym stanie technicznym. Do pogorszenia jego dobrostanu doprowadziła niska świadomość najemców oraz brak środków na ich modernizację.

Potrzeby mieszkaniowe wg list mieszkaniowych przyjętych do realizacji przez Społeczną Komisję Mieszkaniową na rok 2009:

1. Liczba osób zakwalifikowanych do najmu lokali socjalnych z tytułu rozbiórki - II w kolejności do realizacji (lokale zamienne)

Liczba lokali ogółem	20 m ² /1 osobę pow. mieszk.	40 m ² pow. mieszkalnej	50 m ² pow. mieszkalnej	Liczba osób ogółem	Ogólna pow. niezbędna do zaspokojenia potrzeb
11	7	3	1	25	270 m ² pow. mieszkalnej +pow. kuchnia i łazienki

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w przypadku przydziału lokali zamiennych obowiązuje zasada, że minimalna powierzchnia mieszkalna przypadająca na gospodarstwo jednoosobowe wynosi 20 m² natomiast w przypadku gospodarstwa wieloosobowego 10 m² na osobę.

2. Liczba osób, zakwalifikowanych do najmu lokali socjalnych – wychowankowie Domu Dziecka i z orzeczonym prawem do lokalu socjalnego

Razem liczba lokali ogółem	10 m ² /1 osobę pow. mieszk.	20 m ² pow. mieszkalnej	30 m ² pow. mieszkalnej	Liczba osób ogółem	Ogólna pow. niezbędna do zaspokojenia potrzeb
13	6	4	3	29	260 m ² pow. mieszkalnej +pow. kuchnia i łazienki

Obecnie na liście tej posiadamy sześciu wychowanków Domu Dziecka oraz 23 osoby z orzeczonym prawem do lokalu socjalnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pełnoletnim wychowankom Domów Dziecka gmina ma obowiązek zabezpieczyć lokale socjalne. Minimalna powierzchnia mieszkalna przypadająca na gospodarstwa jednoosobowe wynosi 10 m² natomiast w przypadku gospodarstwa wieloosobowego 5 m² na osobę. Okres oczekiwania obecnie wynosi ponad 5 lat.

Obecnie na liście osób oczekujących znajduje się 11 rodzin jedno i wieloosobowych. Okres oczekiwania obejmuje również kilka lat. Bardzo ważną rzeczą, która rzutuje bezpośrednio na budżet gminy jest odszkodowanie należne właścicielowi z tytułu nie dostarczenia przez gminę lokalu socjalnego. Wpłata odszkodowania została uregulowana w ustawie o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2005 r., nr 31, poz. 266 ze zm.).

3. Liczba osób zakwalifikowanych do najmu lokali socjalnych – z tytułu prawomocnych wyroków sądowych eksmisyjnych bez prawa do lokalu socjalnego -

Liczba lokali ogółem	10 m ² /1 osobę pow. mieszk.	20 m ² pow. mieszkalnej	Liczba osób ogółem	Ogólna pow. niezbędna do zaspokojenia potrzeb
6	5	1	7	70 m ² pow. mieszkalnej + pow. kuchnia i łazienki

4. Liczba osób zakwalifikowanych do najmu lokali socjalnych – z tytułu bezdomności w miarę pozyskiwania wolnych lokali socjalnych w myśl cytowanych wyżej przepisów ustawy o ochronie praw lokatorów, uchwały Rady Miejskiej oraz ustawy o pomocy społecznej.

Razem liczba lokali ogółem	10 m ² /1 osobę pow. mieszk.	20 m ² pow. mieszkalnej	Liczba osób ogółem	Ogólna pow. niezbędna do zaspokojenia potrzeb
34	29	5	40	410 m ² pow. mieszkalnej +pow. kuchnia i łazienki

5. Liczba osób zakwalifikowanych do najmu lokali komunalnych

Obecnie na liście znajdują się 43 rodziny jedno i wieloosobowe, które mają trudną sytuację życiową oraz materialną jak również młodzi ludzie, których nie stać na zakup własnego mieszkania.

Reasumując:

Obecnie zapotrzebowanie na mieszkanie kształtuje się w granicach **83** wniosków, które w dalszym ciągu napływają. Rok rocznie obserwuje się tendencję wzrostową. Co raz większa liczba osób decyduje się na pozyskanie własnego mieszkania poprzez przydział z mienia komunalnego. Obserwowany w ostatnim czasie drastyczny wzrost cen lokali na rynku wtórnym jak również kryzys gospodarczy przełożył się na zwiększone zainteresowanie pozyskaniem lokalu komunalnego bądź socjalnego. Rośnie również liczba osób bezdomnych z orzeczonym prawem do lokalu socjalnego czy też pomieszczenia tymczasowego. Problem realizacji wniosków o przydział mieszkań w gminie Pyrzyce nie odbiega od sytuacji panującej w innych gminach. Złożoność problemu oraz ograniczone możliwości finansowe powodują, że okres oczekiwania wydłuża się z roku na rok. Obecnie przydzielane są lokale w ramach pozyskiwania wolnych lokali poprzez dobrowolne opuszczenie lokalu lub zgon najemcy. Odzysk lokali z ruchu ludności w ostatnich latach wynosił 1-3 lokale, średnio dwa lokale rocznie. W roku 2009 zasiedlony został budynek socjalny składający się z 7 lokali mieszkalnych położony w Pyrzycach przy ulicy Dworcowej 6. Budynek został zasiedlony w miesiącu sierpniu. Lokale zostały przydzielone osobom najdłużej oczekującym tj. 4 osoby z listy osób bezdomnych, 1 rodzina z listy budynków wykazanych do rozbiórki, 2 rodziny z listy lokali socjalnych.

Zdiagnozowanie problemu:

- **Brak wystarczających środków w budżecie na budowę mieszkań socjalnych i chronionych.**
- **Fatalny stan techniczny budynków.**

Propozycje rozwiązania problemu:

Uczestnictwo w programie wsparcia budownictwa socjalnego koordynowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Pozyskania środków z BGK na realizację inwestycji polegającej na budowie lokali socjalnych. W tym przypadku przed rozpoczęciem inwestycji w budżecie Gminy muszą być zabezpieczone środki finansowe na jej realizację w pełnej wysokości. Refundacja następuje po zakończeniu inwestycji i jej rozliczeniu.

Alternatywą dla budowy mieszkań socjalnych jest poszukiwanie na rynku budowlanym i finansowym nowych rozwiązań technicznych, inwestycji z pominięciem środków własnych. Realizacja inwestycji opierałaby się na tym, że Gmina udostępnia inwestorowi grunty, na których realizowana jest inwestycja, natomiast w zamian inwestor podpisuje z Gminą umowę na dzierżawę wybudowanych lokali z możliwością ich wykupu rozłożoną w czasie. Dogodne warunki wykupu lokali można sfinansować z kredytu oferowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego lub budżetu. Roczna dzierżawa uzależniona byłaby od okresu wykupu lokali od inwestora. Jest to opcja najbardziej korzystna dla budżetu gminy.

- OPIEKA ZDROWOTNA

Opiekę zdrowotną stacjonarną w Gminie Pырzyce wykonują Szpital Powiatowy w Pырzycach oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy.

Szpital Powiatowy w Pырzycach świadczy usługi medyczne w następującym zakresie:

Lecznictwo stacjonarne:

- Izba Przyjęć,
- Oddział Chorób Wewnętrznych
- Oddział Chirurgiczny
- Oddział Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej
- Oddział Ginekologiczno – Położniczy
- Oddział Neonatologiczny
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Blok Operacyjny

Lecznictwo Ambulatoryjne:

- Poradnia Chirurgii Ogólnej
- Poradnia Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej
- Poradnia Preluksacyjna
- Poradnia Ginekologiczno – Położnicza
- Poradnia Kardiologiczna
- Poradnia Urologiczna
- Poradnia Pulmonologiczna
- Poradnia Diabetologiczna
- Poradnia Endokrynologiczna
- Poradnia Medycyny Sportowej

Pracownie Szpitalne:

- Pracownia Fizjoterapii
- Pracownia RTG
- Pracownia USG
- Pracownia Endoskopowa

Szpital Powiatowy w Pyrzycach zatrudnia lekarzy specjalistów z dużym doświadczeniem zawodowym w danej dziedzinie medycyny i zapewnia całodobową opiekę z obsługą lekarską o specjalnościach: internista, chirurg, ortopeda, ginekolog-położnik, anestezjolog, neonatolog, pediatra.

Kadra pielęgniarska to dobrze wykształcony, z dużym doświadczeniem zawodowym personel, w ilości niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania oddziałów szpitalnych. Brak skarg na działalność jednostki pozwala na pozytywną ocenę jakości opieki nad pacjentami.

Szpital posiada sprzęt medyczny, który odpowiada zakresowi świadczonych usług w ramach kontraktu z Zachodniopomorskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie. Ze względu na wyeksploatowanie oraz konieczność częstych napraw posiadanego sprzętu medycznego Szpital Powiatowy wystąpił o środki unijne celem dokonania wymiany sprzętu na aparaturę wysokiej klasy, a tym samym poprawy jakości usług medycznych. Wykaz nowego sprzętu medycznego przedstawia poniższe zestawienie.

L.p.	Nazwa sprzętu	Ilość
1.	Laparoskop chirurgiczny	1 szt.
2.	Aparat do USG	1 szt.
3.	Napęd ortopedyczny - wiertarka	1 szt.
4.	Sterylizator gazowy	1 szt.
5.	Endoskop	1 szt.
6.	Sprzęt rehabilitacyjny	1 kpl.
7.	Stół operacyjny	1 kpl.
8.	Aparat RTG	1 kpl.
9.	Aparat EKG	5 szt.
10.	Inkubator	1 szt.
11.	Ssaki noworodkowe	2 szt.
12.	Pompa infuzyjna	1 szt.
13.	Aparat do znieczulenia	1 szt.
14.	Respirator	1 szt.
15.	Kardiosymulator	1 szt.
16.	Pulsoksymetr	1 szt.

Ponadto w II połowie roku 2008 został zakupiony Wolter RR, zestaw do wspomagania oddechu noworodka nCPAP, ssaki elektryczne, defibrylator, lancetron, fotel ginekologiczny, KTG.

Ze środków unijnych zastała przeprowadzona termomodernizacja budynku, która przyczyniła się do podniesienia standardu pobytu pacjentów w szpitalu. Budynek szpitala został dostosowany do wymogów technicznych, jakie powinny spełniać pomieszczenia szpitala oraz zmniejszone zostały koszty stałe jednostki.

Badania specjalistyczne, których nie można wykonać w Szpitalu Powiatowym w Pyrzycach wykonywane są w szpitalach w Szczecinie w ramach zawartych umów, a pacjenci dowożeni są na miejsce badania karetką.

Kontrakt z Zachodniopomorskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia zmusza jednostkę do wprowadzenia kolejki pacjentów oczekujących na zabiegi. Powyższe decyzje są w sytuacjach, kiedy nie zagraża to życiu i zdrowiu pacjenta.

Od roku 2008 (w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia) Szpital realizuje program profilaktyki raka szyjki macicy – etap podstawowy, który ma

zachęcić pacjentki do większej troski o własne zdrowie oraz zwiększyć skuteczność wykrywania chorób w ich wczesnym stadium.

Ogółem w roku 2005 hospitalizowano 4 648 pacjentów, w roku 2006 – 4 756, w roku 2007 liczba hospitalizowanych wyniosła 4 786, w roku 2008 - 5 323 osoby, natomiast w roku 2009 - 5 406.

Od kwietnia 2009 roku zostały uruchomione dwie nowe przyszpitalne poradnie:

- Poradnia Endokrynologiczna
- Poradnia Medycyny Sportowej.

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

Świadczeniodawcą w zakresie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Gminie Pyrzyce jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP Spółka z o. o. w Pyrzycach.

Wszyscy pracownicy NZOZ ESKULAP sp. z o. o., a więc lekarze, pielęgniarki, księgowi oraz personel pomocniczy mają otwartą działalność gospodarczą i są zatrudnieni na podstawie umów cywilno – prawnych.

NZOZ Eskulap zatrudnia:

- 5 internistów, w tym 1 specjalista internista i internista – reumatolog,
- 3 pediatrów,
- 1 lekarz medycyny pracy, pracujący jako lekarz podstawowej opieki zdrowotnej,
- 1 lekarz specjalista radiolog, wykonujący badania USG,
- 8 pielęgniarek środowiskowo – rodzinnych,
- 2 położne środowiskowo – rodzinne,
- 7 pielęgniarek praktyki – pielęgniarki POZ,
- 2 osoby do sprzątnięcia,
- 1 informatyk.

Przychodnia czynna jest od poniedziałku do piątku od godziny 8:00 do 18:00. Obowiązuje godzinowy system rejestracji, wg zasad wyznaczonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia - od 8:00 do 18:00 w dni robocze. W dni wolne od pracy w przychodni pełnią dyżur lekarz i pielęgniarka w ramach nocnej oraz świątecznej ambulatoryjnej i wyjazdowej POZ. Gabinet zabiegowy czynny jest od poniedziałku do piątku od 8:00 do 18:00 oraz w pozostałych dniach i godzinach w celu zabezpieczenia POZ.

Gabinet EKG jest czynny tak jak przychodnia. W nagłych przypadkach dostępny całodobowo. Pracownia USG czynna jest w dni robocze od 13:00 do 15:00 – przyjęcia odbywają się wg godzinowego systemu rejestracji. Punkt szczepień jest czynny codziennie w dni robocze wg harmonogramu przychodni (poniedziałek – czwartek od 8:00 do 18:00 oraz w piątki od 8:00 do 15:00).

Lekarze przyjmują wg comiesięcznego grafiku, stacjonarnie 7 godzin dziennie, wizyty domowe, patronaże od 8:00 do 11:00 lub od 15:00 do 18:00 wg zgłoszeń.

W miejscowościach Mielęciny oraz Brzesko funkcjonują Ośrodki Zdrowia, czynne dwa razy w tygodniu. System połączeń komunikacji środkami transportu publicznego, dojazdu lekarzy do Ośrodków, jak też wizyty domowe lekarzy i pielęgniarek u pacjentów chorych obłożnie zapewniają wg mojej oceny dobrą dostępność do całodobowej opieki medycznej.

POGOTOWIE RATUNKOWE

Pogotowie ratunkowe powołane jest do ratowania ludzi w stanach zagrożenia życia (podejrzenia nagłego zachorowania, pogorszenia stanu zdrowia). Wzywać je więc należy tylko w nagłych przypadkach.

Wzywanie pogotowia ratunkowego do zachorowań nie zagrażających życiu odbiera szansę niesienia pomocy tym, którzy potrzebują jej natychmiast.

Pogotowie ratunkowe nie leczy, udziela jedynie doraźnej pomocy. We wszystkich przypadkach zachorowań nie stwarzających bezpośrednich zagrożeń życia należy zwracać się o pomoc do przychodni rejonowych i ośrodków zdrowia. Placówki te prowadzą kompleksowe leczenie osób zapisanych do lekarzy w nich pracujących.

Dyspozytorzy stacji pogotowia ratunkowego nie mogą zignorować żadnego zgłoszenia.

W sytuacjach nagłego pogorszenia stanu zdrowia, bez względu na czas i miejsce przebywania na terenie kraju, po pomoc medyczną można również zgłosić się do izby przyjęć najbliższego szpitala.

.OPIEKA DŁUGOTERMINOWA

Zakład Opiekuńczo – Leczniczy jest zakładem udzielającym całodobowych świadczeń zdrowotnych, obejmujących swoim zakresem leczenie, pielęgnację i rehabilitację osób nie wymagających hospitalizacji oraz zapewnia im środki farmaceutyczne i materiały medyczne, pomieszczenie i wyżywienie odpowiednie do stanu zdrowia. Aktualnie ZOL posiada 29 miejsc. W związku z narastającymi potrzebami w tym zakresie planuje się zwiększenie liczby łóżek do 35.

.AMBULATORYJNE ŚWIADCZENIA SPECJALISTYCZNE

1. Poradnia chirurgiczna:

- NSZOZ „Multimed”

ul. Jana Pawła II 13

2. Poradnia urazowo – ortopedyczna:

- NSZOZ „Multimed”

ul. Jana Pawła II 13,

3. Poradnia dermatologiczna:

- NZOZ „FOR – DENT” s.c. M. Krystosiak, M. Fornal, I. Wituszewska

ul. Bogusława 10

4. Poradnia ginekologiczno – położnicza:

- Niepubliczny Ginekologiczno – Położniczy ZOZ Jerzy Turkiewicz

ul. Ciepłownicza 1,

5. Poradnia logopedyczna:

- [Polski Związek Głuchych Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z wadą słuchu](#)

ul. Lipiańska 4,

6. Poradnia neurologiczna:

- Neurologiczny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej P.H. Lickendorf

ul. Jana Pawła II 2,

7. Poradnia okulistyczna:

- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska – Maria Lizak – Nitche
ul. Jana Pawła II

8. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska – Małgorzata Borkowska
ul. Plac Wolności 2/1 B,

9. Poradnia otolaryngologiczna:

- Niepubliczny Laryngologiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Andrzej Hajduła
ul. Kwiatowa 3,

10. Poradnia preluksacyjna:

- NSZOZ „Multimed”
ul. Jana Pawła II 13,

11. Poradnia reumatologiczna:

- Niepubliczny Reumatologiczny ZOZ – Grażyna Ciebień– Głodek
ul. Jana Pawła II

12. Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gabinet psychiatryczno – odwykowy –
Przemysław Jarosiński
ul. Stargardzka 23,

13. Poradnia Zdrowia Psychicznego:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gabinet psychiatryczno – odwykowy –
Przemysław Jarosiński
ul. Stargardzka 23,

.STOMATOLOGIA

1. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna – Antonina Gała - umowa z NFZ

2. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna – Ryszard Strojny – umowa z NFZ

3. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna – Katarzyna Stępień –
Zielińska – umowa z NFZ

4. NZOZ „FOR – DENT” s.c. - M. Krystosiak, M. Fornal, I. Wituszewska

5. Poradnia ortodontyczna – Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
„Gabinety stomatologiczne” Rafał Peter

6. Poradnia protetyki stomatologicznej – Indywidualna Specjalistyczna Praktyka
Stomatologiczna Dariusz Jabłoński.

7. NZOZ „Twój Dentysta” B. Pękała – umowa z NFZ.

Na terenie Gminy Pырzyce nie ma gabinetu stomatologicznego, który wyłącznie specjalizowałby się w świadczeniu usług dla dzieci i młodzieży do lat 18.

Stomatolodzy, którzy mają podpisane umowy z NFZ mają w ramach tych umów zakontraktowane usługi dla dzieci i młodzieży. W pozostałych gabinetach usługi stomatologiczne świadczone są odpłatnie.

Dom Pomocy Społecznej

W myśl Rozporządzenia MPiPS z dnia 15 września 2000 roku w sprawie domów pomocy społecznej Dom Pomocy Społecznej w Pyrzycach zapewnia całodobową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, społeczne i religijne. Jednostka umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych przysługującym na podstawie obowiązujących przepisów o ubezpieczeniu zdrowotnym. Organizacja Domu uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz pomoc w fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom Pomocy Społecznej w Pyrzycach mieści się w dwóch budynkach – pierwszy przy ulicy Niepodległości 4, drugi w Żabowie – jako filia.

Dom Pomocy Społecznej w Pyrzycach posiada 40 miejsc. Na dwóch kondygnacjach mieści się dwadzieścia pokoi mieszkalnych. Są to pokoje w większości dwuosobowe, wyposażone w tapczany, szafy ubraniowe, stoły, krzesła, fotele, komody.

Dom posiada system przyzywowo- alarmowy i alarmowo – przeciwpożarowy w każdym pokoju, łazienka i toaleta. Teren wokół Domu o powierzchni 10 arów przystosowany został do potrzeb i odpoczynku mieszkańców.

Ponadto na potrzeby mieszkańców funkcjonuje gabinet rehabilitacji ruchowej, wyposażony w rower rehabilitacyjny, bieżnię, materace do ćwiczeń oraz inny drobny sprzęt.

PROFILAKTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI

Opiekę zdrowotną w środowisku nauczania i wychowania w Gminie Pyrzyce sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medycyna Szkolna. Zasady sprawowania tej profilaktyki określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2004 roku w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.

NZOZ Medycyna Szkolna zatrudnia 5 pielęgniarek z kwalifikacjami do pracy w środowisku nauczania i wychowania, które pracują w dziesięciu placówkach oświatowych – czterech przedszkolach, pięciu szkołach podstawowych oraz jednym gimnazjum. Praca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania w przedszkolach w Gminie Pyrzyce odbywa się zadaniowo. Do obowiązków pielęgniarki w przedszkolu należy przygotowanie dzieci w wieku sześciu lat do badań profilaktycznych – bilans zdrowia. Ponadto pielęgniarki prowadzą w przedszkolach działalność w zakresie profilaktyki zdrowia. Polega ona głównie na prowadzeniu pogadank z dziećmi na temat zachowań higienicznych i prozdrowotnych.

NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ LABORATORIUM ANALITYCZNE s.c. „DIAGNOZA”

Przyjmowanie pacjentów odbywa się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 11:00 oraz w soboty w godzinach od 9:00 do 11:00. Wyniki badań odbiera się w dniu następnym w godzinach od 14:00 do 15:00.

Problemy zdrowotne mieszkańców Gminy Pyrzyce

Występowanie chorób wśród dzieci i młodzieży – dane za rok 2009.

W gminie Pyrzyce zadania w zakresie opieki profilaktycznej nad dziećmi i młodzieżą szkolną wykonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDYCYNA SZKOLNA. Podczas bieżącej pracy pielęgniarki NZOZ dokonały diagnozy sytuacji uczniów i zidentyfikowały następujące problemy zdrowotne wśród 1 506 uczniów:

- trwałe uszkodzenie narządu ruchu w tym zaburzenia statyki ciała – 660,
- wady wzroku – 227 (w tym: zez -31, daltonizm – 15, niedowidzenie – 181),
- zaburzenia w rozwoju somatycznym ogółem – 148 (tym: nadwaga i otyłość – 73, niedobór masy ciała – 50, niedobór wzrostu 25),
- alergia – 252,
- wady wymowy – 83,
- upośledzenie umysłowe i trwałe uszkodzenia CUN – 5,
- astma – 38,
- wady serca i choroby układu krążenia – 13,
- choroby układu moczopłciowego 18,
- choroby tarczycy – 6,
- cukrzyca – 2,
- inne problemy – 49,
- liczba wypadków 19,
- urazy i nagłe zachorowania – 297.

Z wymienionych schorzeń dominują schorzenia narządu ruchu. Częste są to schorzenia zakwalifikowane do chorób cywilizacyjnych – nadwaga 73, alergia – 252, - astma 38, choroby układu krążenia i cukrzyca – 15.

II. Występowanie chorób w całej populacji Gminy Pyrzyce.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP sp. z o. o. w Pyrzycach w trakcie bieżącej pracy rozpoznał w roku 2009 następujące schorzenia:

- cukrzyca – 1 016 osób,
- schorzenia tarczycy – 528,
- nowotwory ogółem -243 w tym:
 - jelita grubego 24,
 - odbytnicy – 12,
 - krtani – 15,
 - płuca – 23,
 - sutka – 57,
 - trzonu macicy 11,
 - gruczołu krokowego – 28,
 - nerki – 15,
 - pęcherza moczowego 21,
 - tarczycy – 14,
 - mózgu – 6,
 - chłoniaki – 9,
 - białaczki – 8,

- niedokrwistość – 214,
- otyłość zanotowana - 421, a tak naprawdę jest 3 -4 więcej,
- zaburzenia lipidowe – 764,
- depresje, zaburzenia lękowe, nerwica - 516,
- nadciśnienie tętnicze – 2654,
- nadciśnienie tętnicze z zajęciem serca - 954,
- choroba wieńcowa niestabilna – 179,
- zawał serca – 76,
- przewlekła choroba niedokrwienności serca – 898,
- migotanie i trzepotanie przedsionków – 227,
- udar mózgu – 78,
- przeziębienia – 2845.

Z powyższych danych wynika, że choroby cywilizacyjne mają największe wartości. Schorzenie układu krążenia stało się najczęstszą chorobą dorosłej populacji. Badania naukowe wskazują, że ponad 50% zgonów z powodu chorób układu krążenia można by uniknąć poprzez stosowanie działań profilaktycznych, obejmujących: regularne pomiary ciśnienia (co najmniej raz w roku, bez względu na wiek), regularne badania stężenia cholesterolu we krwi (mężczyźni powyżej 35 roku życia, kobiety powyżej 45 roku życia), stosowanie odpowiedniej diety – przeciwdziałającej otyłości, zwiększenie aktywności fizycznej, zaprzestanie palenia papierosów, ograniczania alkoholu, unikanie stresu.

Podstawowe wiadomości na temat chorób cywilizacyjnych

Choroby cywilizacyjne to schorzenia związane z negatywnymi skutkami życia w warunkach wysoko rozwiniętej cywilizacji. Zaliczamy do nich: nadciśnienie tętnicze, chorobę niedokrwienności serca, udar mózgu, nowotwory, cukrzycę, osteoporozę, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc oraz choroby alergiczne. Największym zagrożeniem dla naszego życia i zdrowia są choroby układu krążenia. Stanowią one przyczynę śmierci co drugiej osoby w Polsce. Z powodu nowotworów złośliwych umiera około 24,5% pacjentów. Blisko 2 miliony Polaków cierpi na cukrzycę, z czego połowa nie wie o chorobie i jej nie leczy. Na astmę choruje około 2 miliony dorosłych i ponad milion dzieci.

Czynniki sprzyjające rozwojowi chorób cywilizacyjnych są związane ze stylem życia, który narzucają wysoko rozwinięte społeczeństwa. Są to przede wszystkim: siedzący tryb życia oraz nieprawidłowa dieta (obfitująca w tłuszcze zwierzęce i cukry proste), palenie papierosów, nadużywanie alkoholu, wysoki poziom stresu. Istotną rolę odgrywa również niestosowanie się pacjentów do zasad profilaktyki: niewykonywanie badań, nieakceptowanie konieczności eliminacji czynników ryzyka, ignorowanie wczesnych objawów chorób. Polskie społeczeństwo jest w dużej mierze narażone na czynniki sprzyjające chorobom cywilizacyjnym. Świadczą o tym dane z wielośrodkowego ogólnopolskiego badania stanu zdrowia ludności – WOBASZ, zrealizowanego w ramach programu Ministerstwa Zdrowia, Polkard 2003 – 2005. Na ich podstawie oszacowano, że 42% mężczyzn i 25% kobiet w Polsce pali papierosy, na nadwagę i otyłość (BMI./Body Mass Index/) cierpi 61,6% panów i 50,3% pań, a mała aktywność fizyczna charakteryzuje ponad 50% dorosłych Polaków.

Cele zdrowotne w profilaktyce chorób cywilizacyjnych na lata 2011 – 2020.

1. Zwiększenie skuteczności edukacji zdrowotnej społeczeństwa.

Zadania do realizacji:

a/Ciągła edukacja pacjentów.

b/Kontynuacja programów wszechstronnej edukacji zdrowotnej w przedszkolach i szkołach.

2. Zwiększenie aktywności fizycznej ludności od urodzenia do późnej starości. Stwarzanie warunków umożliwiających osobom „trzeciego Wieku” aktywność edukacyjną i fizyczną.

Zadania do realizacji:

a/Rozwijanie umiejętności życiowych sprzyjających rozwojowi fizycznemu, pogłębianie wiedzy o realizacji zachowań prozdrowotnych w ochronie, utrzymaniu i poprawie zdrowia.

b/Zapewnienie zaplecza i rozwój bazy sportowej.

c/Budowa lodowisk i wrotowisk.

d/Budowa ścieżek rowerowych.

e/Wdrażanie nowych programów wychowania fizycznego.

3. Poprawa sposobu żywienia ludności i jakości zdrowotnej żywności.

Zadania do realizacji:

a/Edukacja pacjentów poprzez wdrażanie zasadach zdrowego żywienia.

b/Dożywianie dzieci uzależnień szkołach i przedszkolach.

c/Żywienie bezdomnych – utworzenie całodobowej opieki dla osób bezdomnych.

4. Profilaktyka uzależnień – przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki) i ograniczenie związanych z tym szkód zdrowotnych.

Zadania do realizacji:

a/Organizacja szkoleń dla nauczycieli.

b/Organizacja imprez o charakterze profilaktycznym.

c/Informowanie pacjentów o szkodliwości stosowania używek, o powikłaniach wynikających z nadużywania alkoholu, palenia tytoniu, nadmiernego stosowania leków.

d/Organizacja szkoleń dla różnych grup zawodowych z zakresu problemu narkomanii.

5. Promocja zdrowia psychicznego oraz zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych od urodzenia do późnej starości.

Zadania do realizacji:

a/Edukacja pacjentów o konieczności zachowania stosowanych proporcji dotyczących zaangażowania zawodowego i relaksu, postrzegania higieny psychicznej.

b/Organizacja zajęć profilaktycznych dla uczniów – zapobieganie przemocy i agresji, zaburzenia łaknienia, sposoby radzenia sobie ze stresem.

6. Usprawnienie wczesnej diagnostyki i czynnej opieki nad osobami z ryzykiem rozwoju niedokrwiennej choroby serca.

Zadania do realizacji:

a/Wdrożenie i realizacja programów profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób serca.

b/Organizacja masowych badań przesiewowych.

7. Zapobieganie, usprawnienie wczesnej diagnostyki i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów.

Zadania do realizacji:

a/Realizacja programów profilaktycznych.

b/Organizacja badań przesiewowych w grupach wiekowych najbardziej narażonych na nowotwory piersi, płuc, szyjki macicy, prostaty.

c/Profilaktyka chorób nowotworowych w szkołach.

8.Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym.

Zadania do realizacji:

a/Organizowanie i finansowanie szczepień przeciwko grypie u osób z grup ryzyka.

b/Propagowanie wśród mieszkańców programu WZW „A”

c/Profilaktyka HIV/AIDS.

d/Kontrola i przestrzeganie szczepień obowiązkowych u niemowląt.

9.Intensyfikacja profilaktyki próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci, młodzieży oraz kobiet ciężarnych.

Zadania do realizacji:

a/Zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży do Gabinetów Stomatologicznych.

b/Realizacja programów profilaktycznych edukacyjno – wychowawczych w zakresie higieny osobistej i pielęgnacji zębów.

10.Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych – dotyczy chorób nie wymienionych powyżej.

Zadania do realizacji:

a/Badania przesiewowe wykrywające wśród dzieci z niedosłuchem i niedowidzeniem.

b/Profilaktyka uzależnień od mediów i Internetu.

c/Przystosowanie ławek szkolnych w celu zapobiegania występowaniu zniekształcenia kręgosłupa.

11.Stworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym wyącznie się lub całkowity powrót do czynnego życia.

Zadania do realizacji:

a/Usuwanie barier architektonicznych w ciągach komunikacyjnych i w obiektach publicznych.

b/Integracja uczniów niepełnosprawnych w środowisku szkolnym.

c/Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie sportu dla osób niepełnosprawnych.

12.Zmniejszenie narażenia ludności na czynniki szkodliwe w środowisku życia, pracy i nauki oraz ich skutków zdrowotnych oraz poprawa stanu sanitarnego.

Zadania do realizacji:

a/Edukacja społeczeństwa w zakresie szkodliwych czynników środowiska, poprawa stanu sanitarnego.

b/Realizacja działań ujętych w Gminnym Programie Ochrony Środowiska.

c/Prowadzenie inwestycji proekologicznych zmniejszających emisję zanieczyszczeń do środowiska.

13.Zmniejszenie liczby i skutków wypadków szczególnie drogowych.

Zadania do realizacji:

a/Nauka udzielania pierwszej pomocy.

b/Realizacja programu dotyczącego pomocy przedmedycznej dla uczniów.

h) BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Elementarnym warunkiem poprawy bezpieczeństwa obywateli jest skuteczne zwalczanie i ograniczanie przyczyn oraz uwarunkowań zdarzeń pozaprawnych. Powszechnie wiadomo, że Policja nie jest w stanie samodzielnie podejmować działań, dających gwarancję bezpieczeństwa obywatelom. Wynika to z faktu, że wiele przyczyn rzutujących na poziom zagrożenia leży w sferze funkcjonowania różnych podmiotów i instytucji oraz współpracy policji z wieloma instytucjami i podmiotami.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Jednym z ustawowych zadań realizowanych przez samorząd gminny jest zapewnienie stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego ze szczególnym uwzględnieniem ochrony życia i mienia mieszkańców Gminy. Dla jego skutecznego zabezpieczenia na terenie miasta i gminy Pырzyce funkcjonuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pырzycach oraz 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które rozmieszczone są w następujących miejscowościach Pырzyce, Brzesko, Obromino, Pstrowice, Mielęcın, Nowielin, Stróżewo, Ryszewko i Żabów, skupiają one w swoich szeregach ponad 200 strażaków.

Z analizy obszarów działania jednostek ochrony przeciwpożarowej należy stwierdzić, że teren Gminy Pырzyce pod względem zagrożenia pożarowego jest należycie zabezpieczony. Występują jednak potrzeby w modernizacji bazy lokalowej niektórych jednostek OSP oraz wymiany sprzętu niezbędnego do podstawowych działań ratowniczych, a także sprzętu specjalistycznego głównie przy likwidacji zdarzeń chemicznych.

Trzy jednostki OSP w Pырzycach, Brzesku i Żabowie, są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego, a zatem - w razie zaistnienia konieczności - mogą one działać na terenie całego województwa i województw ościennych. Ponadto jednostki w Brzesku i Żabowie podłączone zostały do tzw. selektywnego systemu wywoływania i alarmowania jednostek, którego centrum znajduje się w Komendzie Powiatowej PSP w Pырzycach. Z ogólnej oceny bazy i wyposażenia w sprzęt ochotniczych straży pożarnych wynika, że gmina jest w pełni samodzielnie przygotowana do realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, życia i mienia mieszkańców gminy, co nie oznacza, że nie należy udoskonalać stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Zapewnienie bezpieczeństwa wiąże się ściśle z edukacją i wychowaniem dzieci i młodzieży, umożliwiającym poznanie rozmaitych zagrożeń, przejawów, skutków i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Celem edukacji dla bezpieczeństwa jest, aby młody człowiek potrafił rozpoznać symptomy zagrożeń, zapobiegał ich powstawaniu, a w przypadku ich wystąpienia - umiał zachować podstawowe standardy bezpieczeństwa.

Przemoc w szkole jest wszechobecna, a mechanizmów jej przeciwdziałania brakuje, chociaż zapewnienie bezpieczeństwa należy do podstawowych standardów życia szkoły. Bierność wobec przemocy powoduje bezkarność sprawców i poczucie krzywdy wśród ofiar. Nauczyciel i uczeń to dwa podmioty życia szkoły, między którymi istnieje dystans w miejsce przymierza i dialogu. Za wychowanie dzieci z kolei

odpowiedzialni (przed prawem i nie tylko) są rodzice. Tylko jedna droga wydaje się prowadzić do celu, jakim jest wychowanie bez przemocy – ściśle regulowana przepisami kompetencyjnymi, a wcielana w życie jako rodzaj umowy społecznej współpraca między rodzicami i nauczycielami, polegająca na informowaniu, współdziałaniu, poszukiwaniu wsparcia w środowisku, rozwiązań instytucjonalnych i programów profilaktycznych realizowanych przede wszystkim jako profilaktyka pierwszorzędowa bezpośrednio w pracy wychowawczej szkoły.

Nie bez znaczenia jest również podnoszenie jakości pracy zespołów ludzkich, integrowaniu z miejscem pracy, rozwiązywanie konfliktów interpersonalnych, radzenia sobie ze stresem, programy profilaktyczne dla młodzieży, umiejętność kierowania zespołami ludzkimi o szczególnym charakterze.

BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO

Wspólnie z pozostałymi zarządcami dróg przebiegających przez teren naszej gminy podejmowane są działania mające na celu:

- poprawę stanu technicznego dróg
- budowę chodników
- budowę ścieżek rowerowych
- budowę sygnalizacji świetlnej
- stanu oznakowania dróg.

Mając na uwadze bezpieczeństwo pieszych w szczególności dzieci i młodzieży gmina zatrudnia dwie osoby, które w dwóch najbardziej niebezpiecznych miejscach w mieście przeprowadzają dzieci przez jezdnię.

Mając na uwadze podnoszenie świadomości społeczności lokalnej oraz jej bezpieczeństwo w lipcu 2008 roku w gminie powstała Straż Międzygminna obejmująca swoim działaniem teren gmin: Pyrzyce, Przelewice i Lipiany. Do jej zadań, zgodnie z ustawą o strażach gminnych, należy przede wszystkim ochrona porządku publicznego, utrzymanie czystości i estetyki oraz eliminowanie zjawisk patologii społecznej. Takie działania mają pozytywne znaczenie, przyczyniają się do integracji na poziomie lokalnym oraz do podejmowania inicjatyw na rzecz poprawy bezpieczeństwa na wspólnym obszarze.

Straż Międzygminna wraz z Wydziałem Gospodarki Komunalnej, Środowiska i Rozwoju Wsi prowadzi działania mające na celu wyeliminowanie zjawisk takich jak: nielegalna wycinka drzew oraz tworzenie dzikich wysypisk śmieci.

Na bieżąco kontrolowane są gospodarstwa domowe pod względem posiadania umów na wywóz nieczystości stałych.

Strażnicy Straży Międzygminnej patrolują:

- miejsca, tzw. „niebezpieczne” np. „Wały Chrobrego” celem wyeliminowania ewentualnych zagrożeń, jak również zapobieganiu przestępczości (alkohol, rozboje, dewastacje).
- place zabaw - kontroli podlega ich czystość oraz stan techniczny,

Na bieżąco prowadzona jest obsługa fotoradarów, co w znacznym stopniu przyczyniło się do ograniczenia ilości wypadków.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I DZIAŁANIA PROWADZONE W ZAKRESIE WZROSTU POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA I OGRANICZENIA ZJAWISK PATOLOGICZNYCH

Poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku w gminie zamierza się osiągnąć z udziałem jak największej ilości czynników społecznych tj.: zarządów osiedlowych, sołtysów, straży pożarnej, straży międzygminnej, kościoła, rodziny, placówek kultury, klubów sportowych, służby zdrowia, prasy, telewizji, radia. W tym celu należy:

1. Mobilizować administrację i samorządy osiedlowe do:
 - budowania placów zabaw, budowania boisk, zakładania i propagowania klubów osiedlowych, zakładania terenów zielonych, budowania parkingów, współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, opracowania własnego programu poprawy bezpieczeństwa.
2. Czynić starania by samorządy i zakłady pracy wspólnie finansowały zajęcia sportowe prowadzone w obiektach sportowych gminy.
3. Dla młodzieży zagrożonej demoralizacją organizować obozy, kolonie, i świetlice środowiskowe w celu wyizolowania ich ze środowisk patologicznych.
4. W miejscach, w których występuje większe zagrożenie bezpieczeństwa kierować częściej patrole policyjne i inne służby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo.
5. Rozważyć monitoring wizyjny obejmujący szczególnie: parkingi, budynki użyteczności publicznej, duże sklepy, banki, obiekty przemysłowe, magazyny, obiekty sportowe, skrzyżowania dróg, osiedla mieszkaniowe.
6. W budżecie samorządów uwzględnić inwestycje drogowe ograniczające zatłoczenie dróg w centrum miasta i poprawić stan techniczny już istniejących.
7. Dążyć do likwidacji budynków będących w złym stanie technicznym.
8. Kontrolować obiekty, w których odbywają się imprezy i miejsca ogólnodostępne pod kątem przeciwdziałania narkomanii.
9. Włączyć lokalne środki masowego przekazu do walki z przestępczością i poprawą bezpieczeństwa.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np.: Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach, które to służby w realizacji swoich zadań wspierane są przez Straż Międzygminną i jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Pyrzyce, są bezpiecznym miastem, bezpieczną gminą, jednak niezbędne są działania bieżące jak i długofalowe, co przedstawia poniższe zestawienie:

L p.	Cel działania	Przyczyny zagrożenia	Możliwość przeciwdziałania
1.	Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa i poprawa porządku publicznego miejscach publicznych a) ograniczanie dynamiki przestępczości kryminalnej b) eliminowanie spożycia alkoholu w publicznych miejscach c) zwalczanie przestępczości narkotykowej d) poprawianie jakości organizacji i bezpieczeństwa imprez masowych e) zwalczanie przejawów chuligaństwa i wandalizmu f) egzekwowanie prawa miejscowego	1) utrzymujące się bezrobocie, ubożenie społeczeństwa 2) niewystarczająca dbałość o mienie własne i społeczne wynikające z braku świadomości zagrożenia 3) brak reakcji dotyczącej negatywnego zachowania się w miejscach, arogancji, wulgaryzmu, wandalizmu w miejscach publicznym publicznych 4) brak więzi sąsiedzkich mieszkańców domów wielorodzinnych 5) niewłaściwe zabezpieczenie obiektów i pojazdów 6) mało skuteczne monitorowanie rynku dilerkiego narkotyków 7) nadmiar wolnego czasu dzieci i	1) stwarzanie różnych zachęt do inwestowania 2) monitorowanie placów, parkingów, obiektów użyteczności publicznej, obiektów handlowych, 3) informowanie lokalnej społeczności o zagrożeniach istniejących zagrożeniach i możliwości ochrony mienia 5) preferowanie idei „dobrego sąsiada” w budynkach wielorodzinnych 6) montowanie dodatkowych kamer wizyjnych w miejscach o dużym zagrożeniu

		<p>młodzieży</p> <p>8) słabe zabezpieczenie organizowanych imprez</p> <p>9) biegające bez opieki psy, brak odpowiednich zabezpieczeń przy trzymaniu psów ras niebezpiecznej</p>	<p>bezpieczeństwa</p> <p>7) nasilenie patroli w miejscach łamania porządku publicznego</p> <p>8) zwiększanie wydatków w budżecie gminy na organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, modernizacja obiektów rekreacyjno – sportowych, odbudowa boisk szkolnych, osiedlowych</p> <p>9) budowa i adaptacja pomieszczeń na świetlice środowiskowe</p> <p>10) okamerowanie obiektów, w których organizowane są różnego rodzaju imprezy</p> <p>11) realizacja uchwał Rady Miejskiej, przestrzeganie przepisów wyższego rzędu</p>
2.	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży</p> <p>a) bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w drodze do i ze szkoły, w czasie wakacji i okresie czasie ferii wiosennych i zimowych, na imprezach i wycieczkach organizowanych przez szkoły</p> <p>b) przemoc w szkole i w rodzinie</p> <p>c) zwalczanie przestępczości narkotycznej</p> <p>d) alkoholizm, nikotynizm wśród młodzieży</p> <p>e) poprawa warunków zajęć dla osób niepełnosprawnych</p>	<p>1) duże natężenie ruchu w mieście, brak chodników na terenach wiejskich.</p> <p>2) przechodzenie przez jezdnię w niedozwolonych miejscach</p> <p>3) nie zachowanie ostrożności przez kierowców przed obiektami szkolnymi</p> <p>4) stan techniczny pojazdów, sprawność kierowcy</p> <p>5) nasilająca się agresja dzieci i młodzieży, połączona chęcią zaimponowania w środowisku</p> <p>6) postępująca brutalizacja życia społecznego, brak poszanowania drugiego człowieka, zjawisko tzw. „fali”</p> <p>7) przemoc w filmach i grach komputerowych jako przykład do niewłaściwego naśladowania</p> <p>8) postępujące bezrobocie i towarzyszące zjawiska patologiczne: alkoholizm, narkomania, prostytutka itp.</p> <p>9) łatwy dostęp nieletnich do zakupu alkoholu i papierosów</p> <p>10) niewystarczające postrzeganie problemów patologii przez środowiska wychowawcze</p>	<p>1) wdrażanie przepisów ruchu drogowego wśród dzieci i młodzieży – karty rowerowe i motorowerowe</p> <p>2) kontrola przez policję przewozów szkolnych i autokarów wycieczkowych, realizacja programów „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”</p> <p>3) gromadzenie informacji na temat niewłaściwego oznaczenia (przejeżdżających dla pieszych położonych w rejonie szkół)</p> <p>4) kontynuowanie programu „Niebieska Skrzynka”</p> <p>5) monitorowanie grup nieletnich (np. szalikowców, członków subkultur młodzieżowych)</p> <p>6) organizowanie imprez zbiorowych wewnątrz szkolnych w takich dniach jak „Dzień Wagarowicza”, „Prima aprilis”</p> <p>7) monitorowanie miejsc grupowania się młodzieży (parki, dworce, dyskoteki, puby, salony gier itp.) oraz tereny szkół celem wykrycia osób trudniących się handlem narkotykami</p>
3.	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p> <p>a) poprawa stanu technicznego dróg</p> <p>b) kontrola przestrzegania przepisów drogowych i stanu techn. pojazdów</p> <p>c) przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w transporcie drogowym</p> <p>d) likwidowanie barier architektonicznych</p> <p>e) budowanie ścieżek rowerowych</p>	<p>1) duże natężenie ruchu drogowego: 3 drogi krajowe i 2 wojewódzkie</p> <p>2) zły stan techniczny dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i pojazdów</p> <p>3) nagminne łamanie przepisów drogowych – nietrzeźwość kierowców – nieprawidłowe zachowanie się pieszych i rowerzystów</p> <p>4) brak ścieżek rowerowych</p> <p>5) brak odpowiedniej ilości parkingów</p> <p>6) niedostateczne oznakowanie na drogach</p> <p>7) przemieszczanie się pojazdów po drogach o niedozwolonym tonażu</p>	<p>1) monitorowanie ruchu drogowego w miejscach najbardziej zagrożonych np. akcja „Znicz”</p> <p>2) badanie trzeźwości kierowców</p> <p>3) odpowiednie oznakowanie przejeżdżających dla pieszych, z uwzględnieniem podjazdów dla wózków inwalidzkich</p> <p>4) ilustracja dróg na terenie miasta i gminy</p> <p>5) budowa nowych parkingów</p> <p>6) budowa ścieżek rowerowych</p> <p>7) budowa nowych dróg</p> <p>8) modernizacja ciągów pieszych</p>
4.	<p>Kłęski i katastrofy</p> <p>a) katastrofy budowlane</p> <p>b) podtopienia i powodzie</p> <p>c) skażenie środowiska</p> <p>d) składowanie odpadów komunalnych i poprodukcyjnych</p> <p>e) zagrożenia pożarowe</p> <p>f) zagrożenia epidemiologiczne, alergiczne</p>	<p>1) stan techniczny obiektów, typu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hale produkcyjne - hale sportowe - hale targowe (markety, super markety) - magazyny, wiaty o dużej powierzchni, (stodoły, obiekty hodowlane) - budynki mieszkalne <p>2) zapadnięcia w pasach drogowych</p> <p>3) duża ilość opadów śniegu</p>	<p>1) aktualna ocena stanu technicznego obiektu wydana przez nadzór budowlany z informacją o istniejącym zagrożeniu bezpieczeństwa</p> <p>2) usuwanie na bieżąco zaistniałych zagrożeń</p> <p>3) sporządzeniu wykazu obiektów o dużej powierzchni</p>

	<p>g)anomalia pogodowe h)skażenie chemiczne środowiska i)przejazdy kolejowe j)bezpieczeństwo energetyczne</p>	<p>(przeciążenia pokryć dachowych) 4) przeciążenia stropów obiektów różnych rozmiarów 5) silne mrozy, duże opady śniegu, potężne wiatry (awarie instalacji wodociągowych, grzewczych, linii elektrycznych) 6)zły stan techniczny budynków, nieodpowiednie zabezpieczenie placów budowy 7)niedrożne studzienki burzowe 8)duża ilość opadów deszczu i śniegu 9)zanieczyszczenie cieków wodnych, przydrożnych rowów i pól uprawnych 10)zanieczyszczenie powietrza spalinami 11)awaria w zakładach posiadających materiały niebezpieczne 12)rozlane płyny, ulatniające się gazy w wypadkach drogowych 13)przewożenie materiałów niebezpiecznych drogami krajowymi 14)niewłaściwe gromadzenie i przechowywanie materiałów niebezpiecznych 15)kurczące się składowisko istniejącego wysypiska śmieci 16)nieprzestrzeganie przepisów p. poż. 17) przemieszczanie się dzikiego ptactwa, zwierzyny leśnej (np. ptasia grypa, wścieklizna i inne) 18)bardzo wysokie i bardzo niskie temperatury powietrza, silne wiatry, potężne ulewy, nadmierne zanieczyszczenie powietrza dwutlenkiem węgla (efekt cieplarniany) 19) awaria w zakładach używających środków chemicznych w procesach technologicznych, zdarzenia podczas transportu materiałów niebezpiecznych 20) niestrzeżone przejazdy kolejowe 21)zanieczyszczenie powietrza przez spaliny wydobywające się z kominów kotłowni oraz gospodarstw domowych 22)brak alternatywnych źródeł energii cieplnej 23)braki w magazynach EC</p>	<p>(załącznik nr 3).Kontrolowanie i przypominanie o potrzebie odśnieżania i odladzania pokryć dachowych i najbliższego otoczenia obiektu 4)aktualna ekspertyza nadzoru budowlanego mówiąca o dopuszczalnym obciążeniu stropów w takich obiektach jak – magazyny wielopoziomowe, obiekty kultury, sale rozrywkowe 5) przypominanie właścicielom obiektów, odpowiednim służbom o potrzebie zabezpieczenia posiadanych urządzeń przed ewentualnymi skutkami spowodowanymi przez anomalie pogodowe 6)przekazywanie wykazów budynków (tzw. ruder) do nadzoru budowlanego, bieżąca kontrola budowlania 7)bieżąca kontrola studzienek kanalizacji burzowych budowa nowych 8)monitorowanie ujęć wody 9)przykrycie cieków wodnych 10)modernizacja oczyszczalni ścieków 11)budowa nowych ciągów sanitarnych i rozbudowa sieci wodociągowej 12)rozbudowa sieci ciepłowniczej i likwidacja małych kotłowni 13) rozbudowa lub budowa nowego składowiska na odpady komunalne 14)upowszechnianie problemu segregacji odpadów komunalnych, przestrzeganie uchwały rady w sprawie gromadzenia i składowania odpadów komunalnych 15)działalność profilaktyczna w zakresie ochrony p. poż. 16) oznakowanie i zabezpieczenie obszarów, obiektów o szczególnym znaczeniu (materiały łatwopalne, materiały wybuchowe, obszary leśne, obiekty użyteczności publicznej) 17) udzielanie pomocy w czasie zagrożenia życia lub mienia 18) przestrzeganie przez ludność przepisów wydanych przez odpowiednie służby - monitorowanie miejsc ewentualnego zagrożenia - współpraca służb odpowiedzialnych za profilaktykę i zwalczanie chorób 19)nagłaśnianie w mediach o możliwości przeciwdziałania i ewentualnych skutkach anomalii pogodowych, stałe monitorowanie sytuacji pogodowej, przypominanie o ubezpieczeniu mienia, ścisła współpraca odpowiedzialnych służb 20) stałe monitorowanie sprawności instalacji z substancjami chemicznymi, szybkie powiadamianie odpowiednich służb o awarii,</p>
--	---	--	---

Zarządzanie Kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

W celu zapewnienia warunków do właściwego wykonywania zadań zarządzania kryzysowego na terenie gminy Pyrzyce funkcjonuje Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Opracowany jest „Gminny Plan Reagowania Kryzysowego”, który wraz z załącznikami funkcjonalnymi, procedurami monitorowania i reagowania ujmuje całokształt problematyki zarządzania kryzysowego na terenie Gminy. Zadania z zakresu ochrony ludności będą realizowane w sposób ciągły i obejmują przygotowanie i realizację ochrony ludności na wypadek szerokiego spektrum sytuacji kryzysowych i zagrożeń zarówno naturalnych, jak i spowodowanych przez człowieka w tym m.in.

- ekstremalne zjawiska pogodowe (np. powodzie, trąby powietrzne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, ekstremalne temperatury), stwarzające zagrożenie wobec osób i mogące spowodować szkody w mieniu, środowisku lub potrzebę ewakuacji poszkodowanych i zagrożonych ludzi,
- zagrożenia chemiczne, biologiczne i radiacyjne,
- długotrwałe przerwy w dostawach energii elektrycznej,
- skażenia ujęć wody lub dużych partii żywności,
- epidemie i epizootie,
- zdarzenia o charakterze terrorystycznym,
- kradzież broni, amunicji, materiałów wybuchowych, chemicznych i radioaktywnych oraz specjalistycznego sprzętu wojskowego,
- sytuacja kryzysowa w rejonach przygranicznych państw sąsiednich, która mogłaby się przenieść na terytorium RP.

Identyfikacja problemów i zadania do wykonania:

- dodatkowe oznakowanie przejść dla pieszych przy szkołach np. Żabów, Mielęcina; brak jednolitych standardów oznakowania przejść dla pieszych w odniesieniu do stosowanych sposobów i materiałów jest jednym z istotnych problemów w zapewnieniu pieszym użytkownikom bezpiecznego przekroczenia jezdni. Prawidłowe rozwiązania i utrzymanie odpowiedniego stanu oznakowania przejść dla pieszych może w sposób istotny wpłynąć na poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dlatego niebagatelne znaczenie mają działania organów zarządzających ruchem oraz zarządców dróg.

- obejmowanie monitoringiem niebezpiecznych miejsc; już po upływie zaledwie dwóch lat działania pyrzyckiego monitoringu, wyraźnie odczuwalna jest poprawa bezpieczeństwa w mieście. Monitoring miejsc publicznych, którego centrum zlokalizowane jest w budynku Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach dotyczy nadzoru wizyjnego miejsc publicznych miasta Pyrzyce. System kamer, systematycznie zwiększany, funkcjonuje od sierpnia 2006 roku, i jest wykorzystywany na rzecz bezpieczeństwa publicznego w dwóch zakresach – ujawnianie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz prewencji kryminalnej.

W wielu przypadkach ustalono i zatrzymano sprawców na podstawie zapisu nagrań monitoringu, który okazał się być również niezwykle pomocnym w doprowadzeniu przed oblicze Sądu sprawców rozboju, bójki, pobicia, kradzieży, uszkodzeń mienia oraz innych.

- stałe polepszanie bazy sprzętowej straży pożarnej, między innymi zakup motopompy,
- utworzenie sieci bezprzewodowej powiadomienia Ochotniczych Straży Pożarnych o zdarzeniach;
- utworzenie JOT (Jednostek Operacyjno Technicznych);
- wyspecjalizowanie jednostek będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym;
- rozwiązanie problemu zgłaszania zdarzeń przez osoby niepełnosprawne, (np. głuchoniemi);
- dopracowanie funkcjonowania numeru 112;
- programy przeciwko demoralizacji młodzieży np. (o paleniu papierosów, zażywaniu narkotyków, dopalaczy, piciu alkoholu). Aktualna sytuacja społeczna pokazuje, iż pomoc w rozwiązywaniu problemów młodego pokolenia jest priorytetowym zadaniem społeczeństwa. Niezależnie od tego, jak będziemy określać proces socjalizacyjny człowieka, okazuje się, że zadania, jakie są realizowane w tym procesie należą do najistotniejszych dla życia człowieka, grup społecznych oraz całych społeczeństw.
- programy informacyjne dla rodziców o skutkach zażywania niebezpiecznych środków, Szkoła jest statutowo zobowiązana do działalności profilaktycznej wobec swoich uczniów. W zakresie tych działań w konkretnych warunkach placówek decydują dyrektorzy szkół, wychowawcy klas, rady pedagogiczne często w porozumieniu z rodzicami. Stosunek dyrektorów szkół i nauczycieli do problemu zagrożeń uczniów patologią oraz do proponowanych im programów profilaktycznych jest zróżnicowany. Na ogół wszyscy mają świadomość niebezpieczeństw związanych z używaniem narkotyków, ale wielu sądzi, że są one "wszędzie, ale nie u nas".
- monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa publicznego.

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

W celu zmniejszenia problemów określonych w dziale II należałoby zrealizować następujące zadania:

Sfera materialna:

- 1. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury.**
- 2. Poprawa stanu substancji mieszkaniowej.**

Jakość życia:

- 1. Wzrost dochodów budżetowych Gminy.**
- 2. Ochrona środowiska naturalnego.**
- 3. Zmniejszenie poziomu bezrobocia.**

Sfera kultury i oświaty:

- 1. Poprawa stanu technicznego obiektów oświatowych .**
- 2. Zakończenie budowy Pyrzyckiego Domu Kultury.**
- 3. Remont obiektów zabytkowych.**
- 4. Budowa basenu.**
- 5. Dopuszczenie szkół, świetlic, bibliotek.**

Sfera gospodarki:

- 1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej przestrzeni produkcyjnej.**
- 2. Tworzenie nowych miejsc pracy.**
- 3. Wykorzystanie wód geotermalnych oraz rezerwy ciepła, szczególnie w okresie letnim.**
- 4. Zrównanie szans rolnictwa w konkurencji z rolnictwem w Unii Europejskiej.**
- 5. Rozwój turystyki.**

Lista zadań do zrealizowania wg podziału na obszary problemowe:

Rozwój systemu infrastruktury technicznej

- ☞ Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji w Pyrzycach.
- ☞ Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w gminie.
- ☞ Uzbrojenie terenów objętych planem zagospodarowania przestrzennego
- ☞ Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne
- ☞ Modernizacja ulic i dróg gminnych, osiedlowych.
- ☞ Wymiana sieci wodociągowej w mieście Pyrzyce.
- ☞ Wymiana sieci ciepłowniczej w mieście Pyrzyce.
- ☞ Rozbudowa oświetlenia drogowego.

Poprawa stanu środowiska naturalnego

- ☞ Modernizacja składowiska odpadów komunalnych – Baza Przeładunkowa

Poprawa stanu środowiska kulturowego

Rewitalizacja dziedzictwa kulturowego.

Poprawa warunków i jakości życia

- ☞ Tworzenie nowych miejsc pracy.
- ☞ Budowa tężni.
- ☞ Budowa Centrum Rehabilitacji, Sportów Wodnych i Rekreacji.
- ☞ Dokończenie budowy Pyrzyckiego Domu Kultury.
- ☞ Budowa lokali socjalnych.
- Modernizacja stadionu.
- ☞ Budowa ścieżek rowerowych.
- ☞ Budowa plaży publicznej nad Jeziorem Miedwie.
- ☞ Budowa nowych oraz remont istniejących świetlic wiejskich.
- ☞ Modernizacja bazy sportowej.
- ☞ Modernizacja bazy oświatowej.
- ☞ Budowa podjazdów dla niepełnosprawnych (m.in. szkoły, poczta).
- ☞ Modernizacja budynków OSP.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

planowane projekty i zadania inwestycyjne w okresie 2011 – 2013

1. Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pyrzycach (PPK)

Oczyszczalnia ścieków w Pyrzycach wymaga pilnej modernizacji. W latach wcześniejszych realizacja inwestycji miała być wykonana kompleksowo dla całej zlewni Jeziora Miedwie. W poprzednim okresie programowania zadanie wchodziło w skład wspólnego projektu pn.: **„Budowa i modernizacja systemów kanalizacyjnych w zlewni jeziora Miedwie w celu jego ochrony i poprawy jakości wód powierzchniowych stanowiących ujęcie wody dla Szczecina oraz terenów przyległych do jeziora”**.

We wrześniu 2005 r. wniosek po akceptacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej został przekazany do rozpatrujących wnioski Ministerstw. Po wyjaśnieniu wszystkich zapytań, w ślad za znowelizowaną w tym czasie ustawą Prawo ochrony środowiska przeprowadzono ponowne procedury Oceny Oddziaływania na Środowisko. Po zakończeniu we wrześniu 2006r. procedur Oceny Oddziaływania na Środowisko, Ministerstwo Środowiska poinformowało o wymogu wprowadzenia do wniosku zmian zgodnych z wytycznymi na lata programowania 2007-2013, co oznaczało, iż nie został wniosek rozpatrzony, tak jak obiecywano, w perspektywie finansowej 2004-2006 i aby wypełnić wymogi nowej perspektywy finansowej konieczne jest stworzenie całkiem nowych materiałów aplikacyjnych. Zapadła decyzja o rozdzieleniu jednego projektu na trzy zadania:

1. Obszar Gminy Pyrzyce, 2. Obszar Gminy Barlinek oraz 3. Obszar Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie. Wszystkie trzy zostały zgłoszone do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach na terenie naszej gminy **beneficjentem jest Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.**

PPK złożyło wniosek na V nabór do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na dofinansowanie „Przebudowy przepompowni i oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Pyrzycach”. Wniosek znajduje się jako jeden z pięciu na pierwszym miejscu listy rezerwowej. Jednak wymogi postawione w PO liŚ nie pozwalają na ubieganie się o dofinansowanie na wszystkie sieci kanalizacyjne w Gminie Pyrzyce. Podstawowym kryterium to 120 osób podłączonych do kanalizacji na kilometr wybudowanej sieci, tym samym budowa sieci na terenie wiejskim nie może być współfinansowana z PO liŚ, m.in. z tego powodu przewidziano jedynie budowę kanalizacji w ul. Warszawskiej w Pyrzycach.

2. Budowa świetlicy wiejskiej wraz z boiskami sportowymi, placem zabaw oraz przystankiem autobusowym w m. Giżyn

Inwestycja przewiduje budowę świetlicy wiejskiej wraz z boiskami sportowymi, placem zabaw oraz przystankiem autobusowym.

Na dofinansowanie budowy świetlicy (koszt budowy świetlicy – 1.050.000,00) został złożony wniosek Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wnioskowane dofinansowanie wynosi 454.874,00. Budowę boisk przewiduje się systemem gospodarczym w latach kolejnych.

3. Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z czterema salami dydaktycznymi oraz świetlicą przy S.P w Żabowie oraz boiskiem sportowym

Roboty budowlane rozpoczęły się w 2010r. Zgodnie z umową rozbudowa szkoły wraz z czterema salami dydaktycznymi oraz świetlicą zakończą się w 2011r.

Na budowę boiska wielofunkcyjnego, przewidzianego w dokumentacji został złożony wniosek o dofinansowanie do Ministerstwa Sportu i Turystyki. Możliwy poziom dofinansowania to 200.000,00 zł.

4. Budowa tężni

Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej. Zgodnie z umową zaraz po uzyskaniu pozwolenia na budowę rozpoczną się roboty budowlane.

Podstawowe obiekty, które powstaną:

- 1) tężnia drewniana tradycyjna o długości 80 m, szerokości 10 m, wysokości 9 m, z pomostem górnym wypełnionym tarniną i dwoma przejściami pod tężniami dla ciągów pieszych,
- 2) grota o długości 15 m, szerokości 10m, wysokości 12m, o konstrukcji w technologii szachulcowej z dachem pokrytym strzechą lub gontem,
- 3) komora inhalacyjna,
- 4) budynki administracyjne, socjalne oraz techniczne
- 5) mała architektura i zagospodarowanie terenu

Koszt całego kompleksu Tężni – 8.882 tys. zł

W tym :

Koszt dokumentacji wynosi – 610 tys. zł

Budowy tężni wraz z infrastrukturą – 3.876 tys. zł

Budowy groty, komory inhalacyjnej obiektów towarzyszących oraz zagospodarowania terenu – 4.396 tys. zł.

5. Budowa ścieżki rowerowej od ul. Ciepłowniczej w Pyrzycach do Brzeska i dalej do granic gminy

Planuje się budowę ścieżki rowerowej o nawierzchni bitumicznej na istniejącym nasypie po rozebranej linii kolejowej na trasie Pyrzyce – Płońsko. Zadanie planuje się wykonać wspólnie z gminą Przelewice. Na zadanie złożono wniosek o dofinansowanie do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Projekt znajduje się na drugim miejscu listy rezerwowej.

Wnioskowane dofinansowanie wynosi 2.799.728,73 zł

Na trasie planowanej ścieżki rowerowej w miejscowości Brzesko znajduje się Sanktuarium Maryjne, natomiast w Przelewicach Ogród Dendrologiczny, który jest dużą atrakcją przyrodniczą.

Obecnie mieszkańcy mogą korzystać z pierwszego odcinka ścieżki o długości 1.215 m w miejscowości Pyrzyce, na odcinku od ul. Stargardzkiej do ul. Ciepłowniczej.

6. Remont drogi w m. Giżyn

Planuje się remont dróg w m. Giżyn. Został złożony wniosek o dofinansowanie z Narodowego Programu Rozwoju Dróg Lokalnych. Wnioskowane dofinansowanie wynosi 1.609.791,85 zł.

7. Uzbrojenie terenów pod budownictwo jednorodzinne przy ul. Lipiańskiej i Staromiejskiej

Na obszar ul. Lipiańskiej oraz Staromiejskiej został uchwalony Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Aby na terenach objętych planem można było inwestować konieczne jest wykonanie uzbrojenia.

8. Uzbrojenie działek budowlanych przy ul. Słowackiego w sieć energetyczną

Teren został wcześniej uzbrojony w sieci wodno – kanalizacyjne. Aby działki budowlane były kompletnie uzbrojone konieczne jest wykonanie sieci energetycznej.

9. Uzbrojenie terenów pod budownictwo jednorodzinne przy ul. Mickiewicza

Na obszar ul. Mickiewicza został uchwalony Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Aby na objętych planem terenach można było inwestować konieczne jest wykonanie uzbrojenia.

10. Zabezpieczenie murów przy Baszcie Mniszej oraz konserwacja korony murów oraz zabezpieczenie Baszty Sowiej

Zlecono wykonanie ekspertyzy budowlanej oraz dokumentacji zabezpieczającej mury przy Baszcie Mniszej. W trybie pilnym konieczne jest wykonanie zabezpieczenia tego odcinka murów. Konieczne jest również pilne zabezpieczenie Baszty Sowiej oraz wykonanie konserwacji korony murów.

Obecnie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie przewiduje naboru wniosków na takie zadania w przyszłym roku.

11. Budowa uliczki przymurnej od ul. Górnej do Baszty Bańskiej

Gmina posiada pozwolenie na budowę. Obecnie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie przewiduje naboru wniosków na takie zadania w przyszłym roku.

12. Centrum Rehabilitacji, Sportów Wodnych i Rekreacji

Gmina Pyrzyce posiada pozwolenie na budowę krytej pływalni z częścią rekreacyjną, hotelową i handlową oraz parkingu, dróg wewnętrznych i chodników przy ul. Basenowej w Pyrzycach. Budynek krytej pływalni przewidziano jako obiekt wielofunkcyjny: sportowo – rekreacyjno – rehabilitacyjno – rozrywkowy.

Na działce sąsiedniej przy ul. Basenowej, w części opracowana jest dokumentacja techniczna budowy pływalni odkrytej wraz z infrastrukturą rekreacyjno – rehabilitacyjno – sportową.

13. Wykonanie chodnika ul. Mickiewicza

Planuje się budowę chodnika wzdłuż Osiedla przy drodze wojewódzkiej.

Planowane zadania inwestycyjne w latach 2014 – 2020 zawarte są w załącznikach nr 1 i 2 do Planu Rozwoju Lokalnego

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY, POWIATU, WOJEWÓDZTWA

Planowane zadania spójne są ze *Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego*.

Gmina Pyrzyce dysponuje dokumentami, będącymi wytycznymi do działań w różnych dziedzinach życia społeczno – gospodarczego:

1. Strategia Rozwoju Gminy Pyrzyce.
2. Kierunki Rozwoju Gminy Pyrzyce.
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania dla miasta i gminy Pyrzyce.

VI. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU LOKALNEGO

Efekty realizacji Programu Rozwoju Lokalnego w latach 2011 - 2020 w zależności od obszaru problemowego przedstawiają się następująco:

1. Rozwój systemu komunikacji

- rozwój systemu infrastruktury
- infrastruktura społeczna

2. Poprawa stanu środowiska naturalnego

3. Poprawa warunków i jakości życia

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2011 – 2013

Źródła finansowania Programu Rozwoju Lokalnego:

Plan finansowy oraz źródła finansowania na lata 2011-2013

Lp.	Nazwa zadania	Harmonogram w latach				Wartość Zadania (zł)	Źródła finansowania (zł)		
		2011	2012	2013	Lata następne		Środki własne	Środki Unii Europejskiej	Inne źródła
1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pyrzycach (PPK)	X	X	X	X	14.567.056,57	9.010.076,57 (PPK)	5.556.980,00 PO IiŚ	-
2.	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z boiskami sportowymi, placem zabaw oraz przystankiem autobusowym w m. Giżyn	X	-	-	-	1.050.000,00	595.126,00	454.874,00 PROW	-
3.	Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z czterema salami dydaktycznymi przy S.P w Żabowie oraz boiskiem sportowym	X	-	-	-	3.111.000,00	2.911.000,00	-	200.000,00 (FRKF)
4.	Budowa tężni	X	-	-	-	8.882.000,00	8.882.000,00	-	-
5.	Budowa ścieżki rowerowej od ul. Ciepłowniczej w Pyrzycach do Brzeska i dalej do granic gminy	X	-	-	-	3.800.000,00	1.000.271,27	2 799 728,73 zł RPO	-

6.	Remont drogi w m. Giżyn	X	-	-	-	3.280.000,00	1.670.208,15	-	1.609.791,85 NPPDL
7.	Uzbrojenie terenów pod budownictwo jednorodzinne przy ul. Lipiańskiej i ul. Staromiejskiej	X	X	-	-	2.000.000,00	2.000.000,00	-	-
	Uzbrojenie działek budowlanych przy ul. Słowackiego w siec energetyczną	X				60.000,00	-	-	-
	Uzbrojenie terenów pod budownictwo jednorodzinne przy ul. Mickiewicza	X	X	X	X	19.000.000,00	19.000.000,00	-	-
	Zabezpieczenie murów przy Baszcie Mniszej, konserwacja korony murów oraz zabezpieczenie Baszty Sowiej	X	X	X	X	600.000,00	-	-	-
	Budowa uliczki przymurnej od ul. Górnej do Baszty Bańskiej	-	-	X	-	950.000,00	-	-	-
8.	Centrum Rehabilitacji, Sportów Wodnych i Rekreacji (PPP)	-	X	X	X	35.000.000,00	-	-	35.000.000,00

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

W celu efektywnego i sprawnego wdrażania Programu niezbędna jest koordynacja działań. Weryfikacja planu będzie następowała co najmniej raz w roku

IX ZAŁĄCZNIKI

- 1. Plan przebudowy i remontów dróg w Gminie Pirzyce na lata 2014 – 2020.**
- 2. Wykaz potrzeb inwestycyjnych w Gminie Pirzyce na lata 2014-2020.**

**Plan przebudowy i remontów dróg oraz oświetlenia ulicznego w Gminie
Pyrzyce na lata 2014 – 2020**

Lp.	Nazwa drogi
1.	Pyrzyce - ulica Podgrodzie II etap przebudowy ulicy
2.	Pyrzyce - ulica Polna Przebudowa ulicy, budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Polnej w Pyrzycach (przy drodze wewnętrznej dz. nr 88/1)
3.	Pyrzyce - ulica Rolna Budowa jezdni, chodnika
4.	Pyrzyce - ulica 2-go Marca Przebudowa ulicy
5.	Pyrzyce - ulica Ogrodowa Budowa oświetlenia drogowego przy skrzyżowaniu z ul. Wojska Polskiego (kamień)
6.	Pyrzyce – ulica Owocowa Przebudowa ulicy
7.	Pyrzyce - ulica Słowackiego do Mł. Techników Przebudowa drogi
8.	Pyrzyce - ulica Słowackiego Utwardzenie dogi wewnętrznej przy działkach budowlanych
9.	Pyrzyce - ulica Rycerza Przybora Przebudowa ulicy
10.	Pyrzyce - ulica Młyńska Remont jezdni i budowa oświetlenia drogowego
11.	Pyrzyce – ulica Żwirki i Wigury Budowa oświetlenia ulicznego
12.	Pyrzyce – ulica Wały Chrobrego Oświetlenie uliczne
13.	Pyrzyce - ulica Ciepłownicza Budowa oświetlenia drogowego ul. Ciepłowniczej w Pyrzycach (od bazy ZUT do Obojna)
14.	Pyrzyce - osiedle Mickiewicza Przebudowa dróg wewnętrznych na osiedlu
15.	Pyrzyce – Park im Mariana Matysiaka Budowa oświetlenia placu zabaw
16.	Pyrzyce - ulica Słoneczna Remont dróg wewnątrzosiedlowych i modernizacja oświetlenia
17.	Pyrzyce – ulica Przyszłości Przebudowa ulicy oraz budowa oświetlenia ulicznego
18.	Pyrzyce – ulica Zabytkowa Oświetlenie uliczne parkingu
19.	Pyrzyce – ulica I. Krasickiego Budowa ulicy oraz oświetlenia ulicznego
20.	Pyrzyce – ulica Juliana Tuwima Budowa ulicy oraz oświetlenia ulicznego

21.	Pyrzyce – ulica Marii Konopnickiej Budowa ulicy oraz oświetlenia ulicznego
22.	Pyrzyce – ulica Warszawska Utwardzenie drogi dojazdowej od ul. Warszawskiej do i przy działkach budowlanych
23.	Pyrzyce - ulica Dworcowa Przebudowa ulicy (od Biura Pracy do skrzyżowania z ulicą Tadeusza Kościuszki)
24.	Pyrzyce – ulica Wojciecha Bartosza Głowackiego Przebudowa ulicy wraz z budową kanalizacji deszczowej
25.	Ryszewko Przebudowa drogi gminnej Pyrzyce –Ryszewko oraz przebudowa drogi powiatowej przebiegającej przez miejscowość wraz z budową chodnika na odcinku od miejscowości Ryszewko do miejscowości Młyny
26.	Brzezin Oświetlenie przy drodze Brzezin - Ryszewo
27.	Krzemlin Budowa oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej od posesji Nr 18 do posesji Nr 17, oraz w kierunku Mielęcina przy domkach jednorodzinnych, przebudowa drogi powiatowej Krzemlin-Mielęcina
28.	Letnin Przebudowa dróg
29.	Mielęcina Oświetlenie drogi wewnętrznej od kościoła do poczty, oraz drogi przy cmentarzu, prowadzącej do Krzemlina
30.	Młyny Oświetlenie drogi wewnętrznej obok placu zabaw oraz drogi prowadzącej do posesji nr 31
31.	Obromino Przebudowa dróg
32.	Pstrowice Budowa drogi na cmentarz Oświetlenie drogi do posesji nr 8A Przebudowa drogi powiatowej Pstrowice -Mielęcina
33.	Ryszewo Oświetlenie w kierunku cmentarza Oświetlenie przy drodze Brzezin - Ryszewo
34.	Rzepnowo Przebudowa dróg
35.	Żabów Remont dróg wewnątrzsiedlowych Oświetlenie drogi wewnętrznej od posesji nr 19A do drogi krajowej oraz przy wiatkach przystankowych
36.	Nowielin Przebudowa drogi powiatowej przebiegającej przez wieś Nowielin oraz drogi gminnej Nowielin - Pyrzyce
37.	Pyrzyce Rozbudowa istniejących parkingów (Plac Ratuszowy, przed Domem Kultury) oraz wyznaczanie nowych miejsc pod parkingi

Wykaz potrzeb inwestycyjnych w Gminie Pyrzyce na lata 2014-2020

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia
1.	Brzesko Adaptacja budynku w Brzesku na potrzeby biblioteki i przedszkola
2.	Giżyn budowa plaży publicznej
3.	Krzemlin Rozbudowa świetlicy wiejskiej, remont wiaty przystankowej stworzenie punktu przedszkolnego
4.	Letnin remont świetlicy wiejskiej oraz klubu wraz z wyposażeniem
5.	Mechowo Remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem Przeprowadzenie gruntownych prac w parku (zabytek)
6.	Mielęcín remont kościoła oraz budowa chodników Remont szkoły, świetlicy
7.	Nieborowo remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem remont wieży kościelnej budowa placu zabaw
8.	Obromino Remont pomieszczeń pod świetlicą wiejską
9.	Okunica remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem
10.	Pstrowice Rozbudowa świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem
11.	Ryszewko Remont strażnicy - świetlicy
12.	Rzepnowo remont wraz z rozbudową świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem
13.	Stróżewo Remont świetlicy
14.	Turze Remont świetlicy
15.	Pyrzyce remont istniejącej bazy oświatowej, Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP-2 w Pyrzycach, wymiana sieci wodociągowej, Rozbudowa sieci wodociągowej wymiana sieci ciepłowniczej (wewnątrz osiedli), modernizacja i remont kompleksu obiektów OSiR przy ul. Sportowej budownictwo socjalne, urządzenie cmentarza, remonty gminnych obiektów zabytkowych m.in. mury obronne, baszty, remonty obiektów zabytkowych m.in. kościoł, remont siedziby władz samorządowych (Ratusz), termoizolacja budynków, remont istniejących oraz budowa nowych dróg, chodników osiedlowych, rekultywacja Jeziora Pyrzyckiego, rozbudowa oświetlenia ulicznego,
16.	Gmina Pyrzyce budowa boiska wielofunkcyjnego przy Publicznym Gimnazjum uzbrojenie terenów pod budownictwo jednorodzinne oraz terenów przemysłowych budowa kanalizacji rozbudowa sieci wodociągowej.